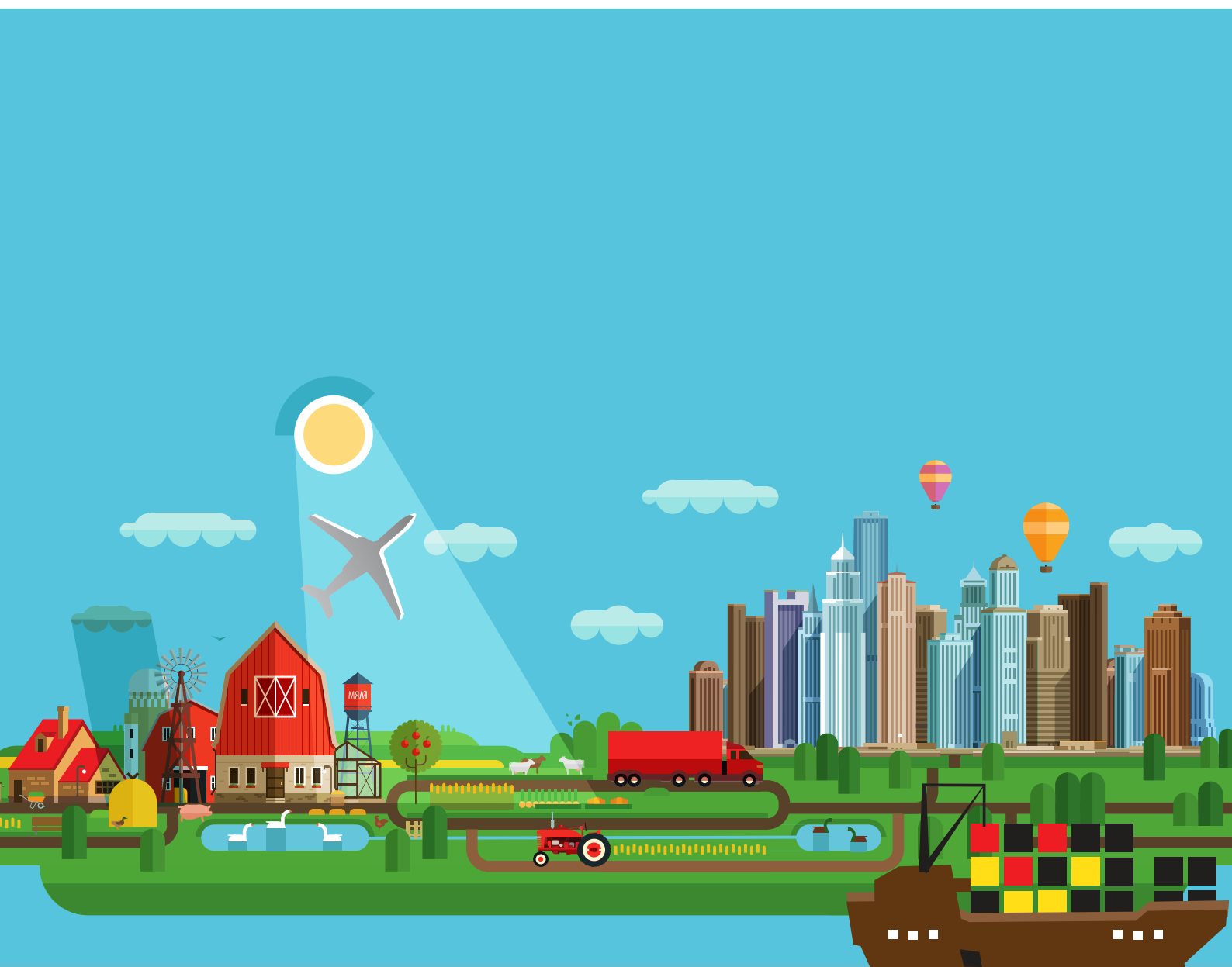

Belgische uitvoerprestaties op het vlak van agrovoeding

De opdracht van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, bestaat er in de voorwaarden te scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. In dat kader heeft de Algemene Directie Economische Analyses en Internationale Economie deze studie uitgegeven. Een grondige opvolging van de prestaties van sectoren en markten is immers één van haar kernopdrachten. Met deze eerste studie zet de directie de toon voor een reeks van sectorstudies.

Contact voor deze studie: Julie Durieu, tel.: +32 2 277 98 28

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr.: 0314.595.348
<http://economie.fgov.be>

tel. + 32 2 277 51 11

 facebook.com/FODEconomie

 [@FODEconomie](https://twitter.com/FODEconomie)

 youtube.com/user/FODEconomie

 linkedin.com/company/fod-economie

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Marc Delporte
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Internetversie

348-15

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Inhoud

Inleiding	6
1. Methodologie	7
2. Verloop van de uitvoer	8
2.1 België.....	8
2.2 Buurlanden	10
3. Uitvoerstructuur	13
3.1 België.....	13
3.2 Buurlanden	14
4. Veranderingen in de uitvoerstructuur	17
4.1 België.....	17
4.2 Buurlanden	18
4.3 Structuur van de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen op productniveau	21
4.4 Wijzigingen in de uitvoer tussen 2000 en 2014.....	22
4.4.1. Nace-sector 10.1 (vlees).....	22
4.4.2. Nace-sector 10.3 (groenten en fruit).....	23
4.4.3. Nace-sector 10.4 (oliën en vetten).....	24
4.4.4. Nace-sector 10.5 (zuivelproducten)	25
4.4.5. Nace-sector 10.7 (bakkerijproducten en deegwaren).....	25
4.4.6. Nace-sector 10.8 (andere voedingsmiddelen)	26
4.4.7. Nace-sector 10.9 (diervoeders)	26
4.4.8. Nace-sector 11.0 (dranken).....	27
4.5 Gedetailleerde analyse van een aantal producten	29
4.5.1. Water met toegevoegde suiker (2202).....	29
4.5.2. Vleesbereidingen (1602)	31
4.5.3. Varkensvlees (0203).....	34
4.5.4. Brood en gebak (1905)	36
4.5.5. Chocolade (1806)	38
5. Besluit	41
Bijlagen.....	43
Bijlage 1. Aandeel van de landen in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen voor de eurozone binnen en buiten de EU-27 voor Duitsland, 2010-2014	43
Bijlage 2. Aandeel van de landen in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen voor de eurozone binnen en buiten de EU-27 voor Frankrijk	44

Bijlage 3. Aandeel van de landen in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen voor de eurozone binnen en buiten de EU-27 voor Nederland	45
Bijlage 4. Afkorting van de landen (onder meer in de grafieken 9 en 10)	46
Bijlage 5. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.1	47
Bijlage 6. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.3	49
Bijlage 7. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.4	50
Bijlage 8. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.5	52
Bijlage 9. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.8	53
Bijlage 10. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.9.....	55
Bijlage 11. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 11.0.....	55
Bijlage 12. CN4 codes in grafiek 11	56

Lijst van tabellen

Tabel 1. Belgische uitvoer	9
Tabel 2: De uitvoer van de buurlanden en de eurozone	11
Tabel 3. Relatief aandeel van de handelspartners in buurlanden en de eurozone.....	15
4 Tabel 4. Belang van de Nace-sectoren in de Belgische economie	21
Tabel 5. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.1.....	23
Tabel 6. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.3.....	24
Tabel 7. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.4.....	24
Tabel 8. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.5.....	25
Tabel 9: De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.7.....	25
Tabel 10. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.8.....	26
Tabel 11. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.9.....	27
Tabel 12. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 11.0.....	27
Tabel 13. Uitvoer van water met toegevoegde suiker	29
Tabel 14. Groei van de uitvoer van water met toegevoegde suiker naar de belangrijkste partners op lange termijn.....	31
Tabel 15. Export van vleesbereidingen	32
Tabel 16. Groei van de uitvoer van vleesbereidingen naar de belangrijkste partners op lange termijn.....	33
Tabel 17. Export van varkensvlees	34
Tabel 18. Groei van de uitvoer van varkensvlees naar de belangrijkste partners op lange termijn	36
Tabel 19. Uitvoer van brood en gebak	36

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Tabel 20. Groei van de uitvoer van brood en gebak naar de belangrijkste partners op lange termijn	38
Tabel 21. Uitvoer van chocolade	39
Tabel 22. Groei van de uitvoer van chocolade naar de belangrijkste partners op lange termijn	40

Lijst van grafieken

Grafiek 1. Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen	8
Grafiek 2. Aandeel van agrovoedingsmiddelen binnen de totale uitvoer in waarde.	9
Grafiek 3. Aandeel van agrovoedingsmiddelen binnen de totale uitvoer in waarde.	12
Grafiek 4. Bestemming van de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen binnen de EU-27	13
Grafiek 5. Bestemming van de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen buiten de EU-27, 2010-2014.....	14
Grafiek 6. Aandeel van de landen in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen voor de eurozone binnen de EU-27, 2010-2014.....	16
Grafiek 7. Aandeel van de landen in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen voor de eurozone buiten de EU-27, 2010-2014	17
Grafiek 8. Bijdrage aan de Belgische uitvoergroei van producten van de agrovoedingsindustrie voor de periode van 2000-2014.....	18
Grafiek 9. Groei van de uitvoer in waarde tussen 2000 en 2014 voor België en de eurozone	20
Grafiek 10. Groei van de uitvoer in waarde tussen 2000 en 2014 voor België en de eurozone	20
Grafiek 11. Groei op lange termijn van de uitvoer per CN4 productcategorie, 2000-2014 .	28
Grafiek 12. Aandeel van de handelspartners in de Belgische uitvoer van water met toegevoegde suiker, 2010-2014.....	30
Grafiek 13. Aandeel van de handelspartners in de Belgische uitvoer (2000-2014) van vleesbereidingen	32
Grafiek 14. Aandeel van de handelspartners in de Belgische uitvoer van varkensvlees, 2010-2014	35
Grafiek 15. Aandeel van de handelspartners in de Belgische uitvoer van brood en gebak, 2010-2014	37
Grafiek 16. Aandeel van de handelspartners in de Belgische uitvoer van chocolade	39

Inleiding

De agrovoedingsindustrie¹ vertegenwoordigde 8,2 % van de totale Belgische uitvoer in 2014. De uitvoergroei voor deze sector nam tijdens de onderzoeksperiode (2000-2014) op bijna continue wijze toe.

Volgens de gegevens van Eurostat² steeg de toegevoegde waarde van de agrovoedingsindustrie met 13,7 % in de periode 2008-2013 en kwam uit op 7.594,0 miljoen euro in 2013 (wat overeenkomt met 2,2 % van het Belgische bbp). Het aantal werknemers binnen deze sector daalde wel met 2,9 % gedurende dezelfde periode en kwam uit op 95.600 personen in 2013 (2,1 % van het totale aantal Belgische personeelsleden). Het aantal actieve bedrijven daalde eveneens (-6,7 %) tot 7.404 in 2013 (1,1 % van het totale aantal actieve bedrijven in België).

De studie werd als volgt opgebouwd. Na enige methodologische toelichting, wordt in het eerste hoofdstuk het verloop van de Belgische uitvoer van producten van de agrovoedingsindustrie voorgesteld en vergeleken met de situatie in de voornaamste buurlanden.

In het tweede hoofdstuk wordt de geografische structuur van deze uitvoer behandeld om op basis hiervan een overzicht te geven van de belangrijkste handelspartners van België en de buurlanden (zowel binnen als buiten de EU).

6 Een derde hoofdstuk geeft een lijst van alle subsectoren van de Belgische agrovoedingsindustrie en de verschillende uitgevoerde producten die ermee verbonden zijn. Een aantal subsectoren worden extra benadrukt omdat ze de belangrijkste sectoren zijn in termen van toegevoegde waarde en totale uitvoer.

Tot slot worden in het laatste hoofdstuk vijf belangrijke productcategorieën in detail geanalyseerd. De wijzigingen in Belgische uitvoerprestaties voor deze vijf producten is echter ietwat teleurstellend aangezien deze uitvoer minder toenam in vergelijking met de eurozone en sommige van onze buurlanden.

¹ In deze studie valt de agrovoedingsindustrie onder de NACE sectoren 10.1 tot 10.9 ("Voedingsindustrie") en 11.0 ("Vervaardiging van dranken"). Sommige van de onderzochte producten behoren echter tot de landbouwsector (Nace 01.2). Deze studie baseert zich namelijk op meerdere aggregaten, op 4 digit niveau, die bepaalde landbouwproducten omvatten. Dit is onder meer het geval voor de verse bananen die deel uitmaken van het aggregaat 0803 ("Bananen, inclusief „plantains”, vers of gedroogd”) maar die geassocieerd worden met de landbouwsector.

² Eurostat verzamelt statistieken uit de nationale rekeningen van de verschillende lidstaten (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/national-accounts/data/database>).

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

1. Methodologie

De analyse van de Belgische uitvoerprestaties voor voedingsmiddelen werd uitgevoerd op basis van Comext-gegevens³. Er werd gekozen voor het detailniveau van 4 digits binnen de gecombineerde nomenclatuur⁴ (de gedetailleerde analyse van een aantal belangrijke productcategorieën is gebaseerd op het detailniveau van acht digits). Deze gegevens worden berekend volgens het communautaire concept. Dit heeft als voordeel dat de handelsstromen van België vergeleken kunnen worden met die van de buurlanden, maar als nadeel dat de Belgische uitvoer vaak wordt overschat. De uitvoer van een andere lidstaat met doorvoer via een Belgische haven wordt namelijk ook toegekend aan België. Gezien het belang van de Antwerpse haven komt dat fenomeen zeer vaak voor in België. Het communautaire concept houdt ook rekening met de uit- en invoer die gerealiseerd wordt door niet-ingezetenen die echter wel onderworpen zijn aan de Belgische btw.

Omwille van de samenhang met de rest van de studie, werden de Nace-codes 10 en 11 gebruikt als basis voor de berekening van het totale aantal producten van de agrovoedingsindustrie. Met behulp van een concordantietabel kan elk product van de gecombineerde nomenclatuur (8-digit code) gekoppeld worden aan een Nace-sector (3-digit code). Echter, voor elk product met acht digits dat overeenkomt met de Nace-10-sectoren (Nace 10.1 tot Nace 10,9) en Nace-11-sectoren (11.0), werd de categorie met vier digits als geheel beschouwd als onderdeel van het aggregaat “agrovoeding”⁵.

7

³ Eurostat-gegevens buitenlandse handel.

⁴ Volgens de voorwaarden van de Europese Commissie: “De gecombineerde nomenclatuur (GN) wordt gebruikt om de goederen te benoemen, en wordt zowel gebruikt voor het gemeenschappelijk douanetarief als voor de statistieken van de buitenlandse handel van de EU. De GN wordt ook gebruikt voor het opstellen van de statistieken over het intracommunautaire handelsverkeer. De GN is gebaseerd op de nomenclatuur van het geharmoniseerde systeem (GS), waaraan onderverdelingen op communautair niveau zijn toegevoegd. Het geharmoniseerde systeem wordt beheerd door de Werelddouaneorganisatie (WDO).”

⁵ Dit betekent dat het aggregaat meer producten inhoudt dan wanneer het uitsluitend was opgebouwd uit producten met 8 digits. Voor sommige aggregaten (4 digits) stemmen enkel bepaalde producten (8 digits) overeen met NACE-sectoren 10 en 11. Bijvoorbeeld, omdat gedroogde bananen worden gekoppeld aan de Nace-sector 10.3 (groenten en fruit) behoort de gehele categorie 0803 “Bananen, “plantains” daaronder begrepen, vers of gedroogd” tot het aggregaat, hoewel sommige producten in deze categorie (verse bananen) afkomstig zijn van de agrarische sector (Nace 01.2). Hetzelfde geldt voor ongebrande koffie, die ook afkomstig is uit de agrarische sector, maar wordt opgenomen in het aggregaat 0901 “Koffie, cafeïnevrije koffie daaronder begrepen, ook indien gebrand; bolsters en schillen van koffie; koffiesurrogaten die koffie bevatten, ongeacht de mengverhouding”. Deze methode wordt behouden omdat dit een gedetailleerde analyse in de hand werkt waarbij het aantal producten beperkt blijft.

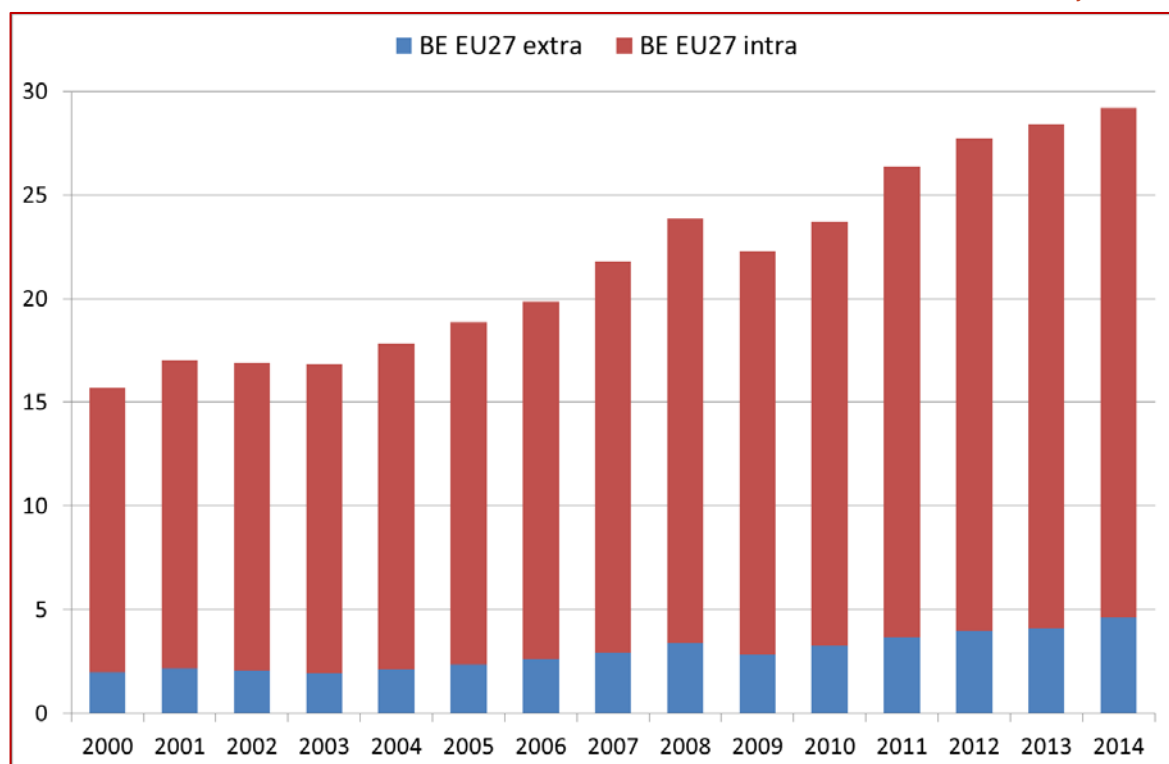
2. Verloop van de uitvoer

2.1 België

De uitvoer van Belgische producten van de voedingsindustrie nam bijna voortdurend toe sinds de jaren 2000. Tussen 2000 en 2014 nam de uitvoer aanzienlijk toe (86,1 % over de gehele periode, en dus een samengestelde jaarlijkse groei van 4,5 %). Enkel tussen 2002 en 2003 en in 2009 daalde de uitvoer van ons land in waarde. Tussen 2013 en 2014 steeg de uitvoer tot 29,2 miljard euro, een stijging van 2,7 % op een jaar tijd.

Grafiek 1. Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen

(In miljard euro)

Bron: EC.

Over het algemeen kende de totale Belgische uitvoer een bijna voortdurende toename sinds de jaren 2000. Enkel in 2003 en 2009 daalde de totale uitvoer van ons land in waarde. Tussen 2013 en 2014 stagneerde de uitvoer als gevolg van economische vertragingen bij onze belangrijkste handelspartners. De totale uitvoer bereikte een waarde van 354,8 miljard euro in 2014, wat overeenkomt met een groei van 74,0 % ten opzichte van 2000 (een jaarlijkse samengestelde groei van 4,0 %).

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Tabel 1. Belgische uitvoer

(In miljard euro tenzij anders vermeld)

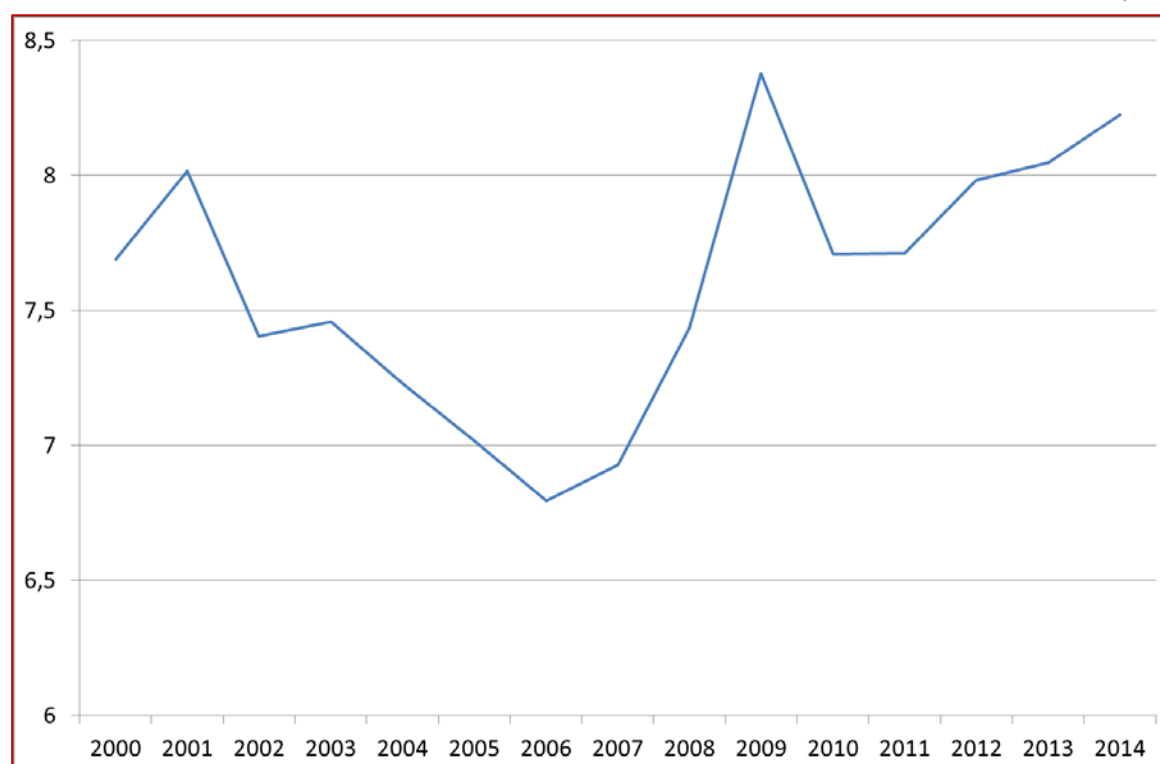
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2000 2014 (in %)	2010 2014 (in %)
Totaal	204,0	212,5	228,6	226,0	246,7	268,8	292,1	314,4	320,8	266,0	307,5	341,7	347,1	353,0	354,8	74,0	15,4
Voedingsmidde- len	15,7	17,0	16,9	16,9	17,8	18,9	19,8	21,8	23,9	22,3	23,7	26,4	27,7	28,4	29,2	86,1	23,1

Bron: EC.

Na een piek in 2001 (8,0 %) daalde het aandeel van de uitvoer van de agrovoedingsindustrie in de totale Belgische uitvoer en bereikte zijn laagste punt in 2006 (6,8 %). Sindsdien groeit het aandeel gestaag met in 2014 een percentage van 8,2 % van het totaal. Aangezien de uitvoer van agrovoedingsmiddelen sneller groeide dan de totale uitvoer, is het aandeel van de agrovoedingsuitvoer in de totale uitvoer gestegen. Het belang van de sector is groter wanneer men zich beperkt tot de handel binnen de EU-27, waar agrovoedingsmiddelen 9,8 % vertegenwoordigen in 2014 (tegenover 4,5 % voor de uitvoer buiten de EU-27).

Grafiek 2. Aandeel van agrovoedingsmiddelen binnen de totale uitvoer in waarde.

(In %)

Bron: EC.

2.2 Buurlanden

De uitvoer van agrovoedingsmiddelen steeg in alle buurlanden tussen 2000 en 2014. Vooral bij Duitsland en Nederland kan een recordgroei worden vastgesteld tijdens deze periode van respectievelijk 145,4 % en 104,6 %. In 2014 steeg het marktaandeel van deze twee landen naar respectievelijk 20,9 % en 18,1 % van de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen binnen de eurozone. De resultaten zijn meer wisselend voor Frankrijk, waar slechts een groei van 54,1 % werd vastgesteld, terwijl de eurozone als geheel 106,9 % groeide tussen 2000 en 2014. Het marktaandeel van Frankrijk bedroeg in 2014 15,9 % van de totale uitvoer van producten van de agrovoedingsindustrie binnen de eurozone. Voor België was dat marktaandeel 10,9 % in diezelfde periode.

De analyse van de resultaten op korte termijn (2013-2014) geeft een wisselend beeld. Hoewel de eurozone en Duitsland (in mindere mate) aan een opmars bezig zijn, is dit niet het geval voor Frankrijk en Nederland waar de uitvoer daalde met 0,5 % en 1,8 %. De gevolgen van de economische crisis van 2008-2009 zijn ook zichtbaar in tabel 2, aangezien alle landen een uitvoerdaling hebben ervaren in 2009 voor de producten van de agro-industrie.

Voor de totale uitvoer ligt de groei op lange termijn lager dan die waargenomen bij producten van de agrovoedingsindustrie, en dat geldt voor alle landen. De groeicijfers op korte termijn (2013-2014) zijn daarentegen wel positief voor alle onderzochte landen, in tegenstelling tot de tendens bij de producten van de voedingsindustrie. Ook hier is de crisis van 2008-2009 duidelijk zichtbaar.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Tabel 2. De uitvoer van de buurlanden en de eurozone

(In miljard euro tenzij anders vermeld)

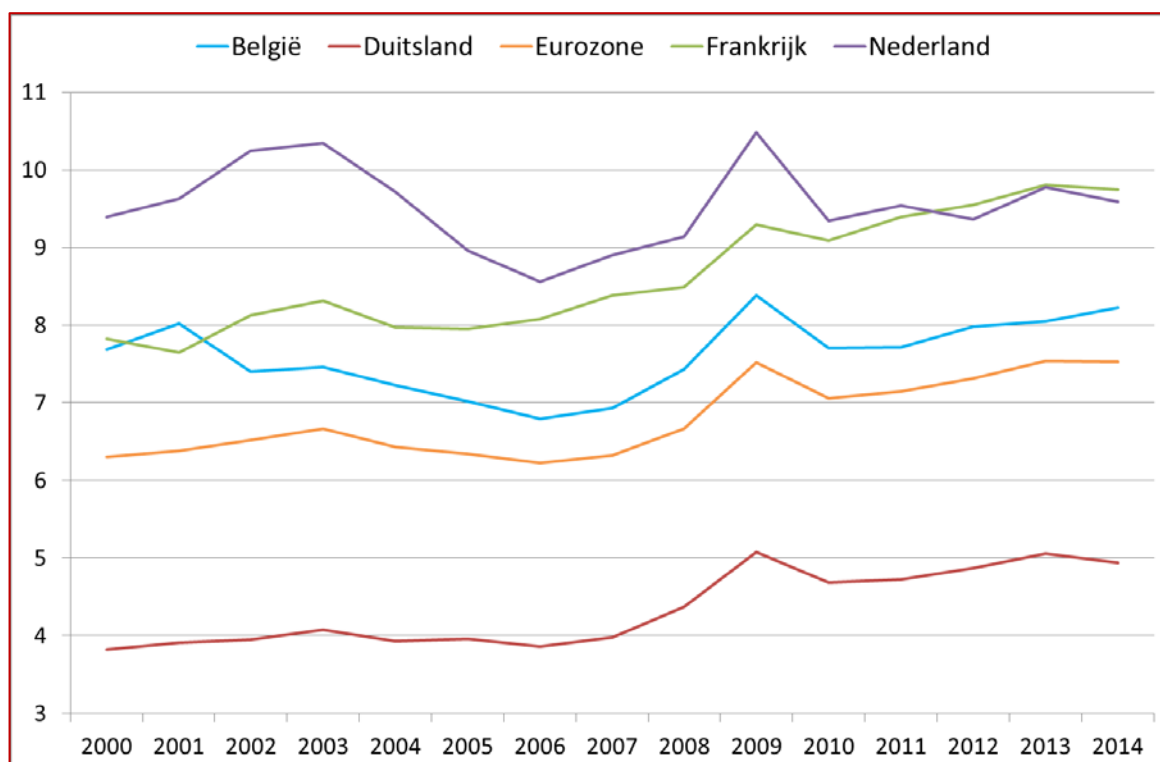
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2000-2014 (in % of in procentpunt van het marktaandeel)	2010-2014 (in % of in procentpunt van het marktaandeel)
Eurozone																	
Totaal	2.058,4	2.153,5	2.175,2	2.179,1	2.344,1	2.505,9	2.769,2	3.008,4	3.095,8	2.581,7	3.017,3	3.360,0	3.483,3	3.488,3	3.563,7	73,1	18,1
Voedingsmiddelen	129,7	137,5	141,8	145,2	150,7	158,9	172,4	190,3	206,5	194,2	213,0	240,0	254,8	263,1	268,3	106,9	26,0
Duitsland																	
Totaal	597,5	638,3	651,3	664,4	731,5	780,4	882,5	964,0	983,3	803,0	949,6	1.058,9	1.093,6	1.093,2	1.134,8	89,9	19,5
Voedingsmiddelen	22,8	24,9	25,8	27,1	28,8	30,9	34,1	38,4	43,0	40,8	44,5	50,0	53,3	55,3	56,0	145,4	25,8
Marktaandeel van het totaal binnen de eurozone	17,6	18,1	18,2	18,7	19,1	19,4	19,8	20,2	20,8	21,0	20,9	20,8	20,9	21,0	20,9	3,3	0,0
België																	
Totaal	204,0	212,5	228,6	226,0	246,7	268,8	292,1	314,4	320,8	266,0	307,5	341,7	347,1	353,0	354,8	74,0	15,4
Voedingsmiddelen	15,7	17,0	16,9	16,9	17,8	18,9	19,8	21,8	23,9	22,3	23,7	26,4	27,7	28,4	29,2	86,1	23,1
Marktaandeel van het totaal binnen de eurozone	12,1	12,4	11,9	11,6	11,8	11,9	11,5	11,4	11,6	11,5	11,1	11,0	10,9	10,8	10,9	-1,2	-0,2
Frankrijk																	
Totaal	354,7	361,1	350,8	346,6	363,5	372,5	394,9	408,3	419,0	348,0	395,1	428,5	442,6	437,4	438,5	23,6	11,0
Voedingsmiddelen	27,7	27,6	28,5	28,8	29,0	29,6	31,9	34,2	35,6	32,3	35,9	40,2	42,3	42,9	42,7	54,1	19,1
Marktaandeel van het totaal binnen de eurozone	21,4	20,1	20,1	19,8	19,2	18,6	18,5	18,0	17,2	16,7	16,9	16,8	16,6	16,3	15,9	-5,5	-1,0
Nederland																	
Totaal	252,4	257,8	258,1	261,7	287,3	326,6	369,2	401,9	433,7	357,0	433,2	479,2	510,1	505,7	505,9	100,4	16,8
Voedingsmiddelen	23,7	24,8	26,4	27,1	27,9	29,3	31,6	35,8	39,6	37,4	40,5	45,7	47,8	49,4	48,5	104,6	19,9
Marktaandeel van het totaal binnen de eurozone	18,3	18,1	18,6	18,6	18,5	18,4	18,3	18,8	19,2	19,3	19,0	19,0	18,7	18,8	18,1	-0,2	-0,9

Bron: EC.

Bij het vergelijken van de structuur van de buitenlandse handel van België met de buurlanden, merken we op dat het aandeel van de uitvoer van de agrovoedingsindustrie in de totale uitvoer lager ligt dan in Frankrijk (9,7 % van de totale uitvoer) en Nederland (9,6 %). Vergeleken met Duitsland (4,9 %) en de eurozone (7,5 %) is ons land dan weer meer gespecialiseerd in de uitvoer van dergelijke producten. Met uitzondering van de periode van 2000-2006 toen het aandeel van de agrovoedingsindustrie van Nederland in de uitvoer sterk schommelde, kunnen we bij de buurlanden een gelijkaardig verloop waarnemen op vlak van het aandeel producten van de agro-industrie in de totale uitvoer.

Grafiek 3. Aandeel van agrovoedingsmiddelen binnen de totale uitvoer in waarde.

(In %)

Bron: EC.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

3. Uitvoerstructuur

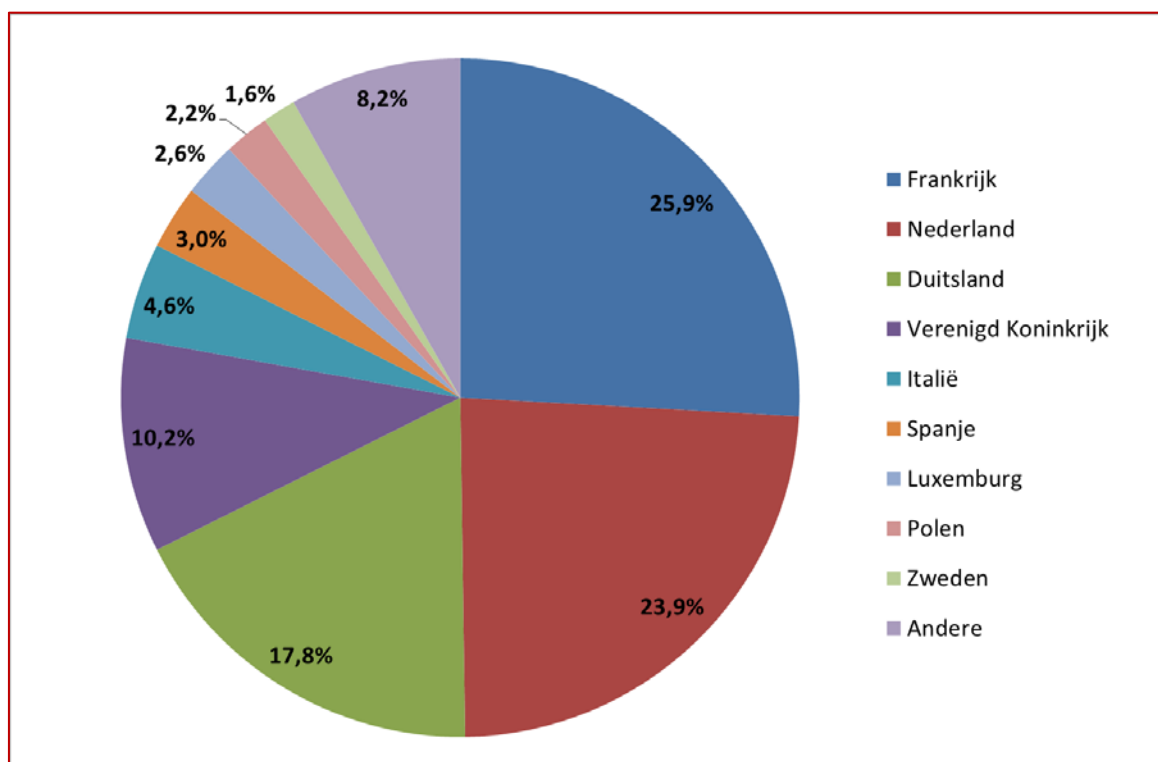
3.1 België

Voor de periode 2010-2014 ging niet minder dan 85,5 % van de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen naar de EU-27 landen, tegenover 71,1 % voor de totale uitvoer van alle Belgische producten samen. Respectievelijk 25,9 %, 23,9 % en 17,8 % van de totale Belgische uitvoer van producten van de agrovoedingsindustrie ging naar Frankrijk, Nederland en Duitsland. Voor de totale Belgische uitvoer zien we voor deze buurlanden aandelen van 16,0 %, 17,5 % en 12,1 %, wat aangeeft dat het belang van de buurlanden nog steeds hoger ligt voor agrovoedingsmiddelen.

Van alle buurlanden heeft België het kleinste aandeel uitvoer buiten de EU-27. Met slechts 14,5 % van de uitvoer van agrovoedingsmiddelen naar landen buiten de EU-27, staat België na Frankrijk (34,9 %), Nederland (25,0 %) en Duitsland (20,8 %) op het lijstje. De geïnteresseerde lezer kan de grafieken voor de buurlanden van België in de bijlagen 1, 2 en 3 vinden.

Grafiek 4. Bestemming van de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen binnen de EU-27

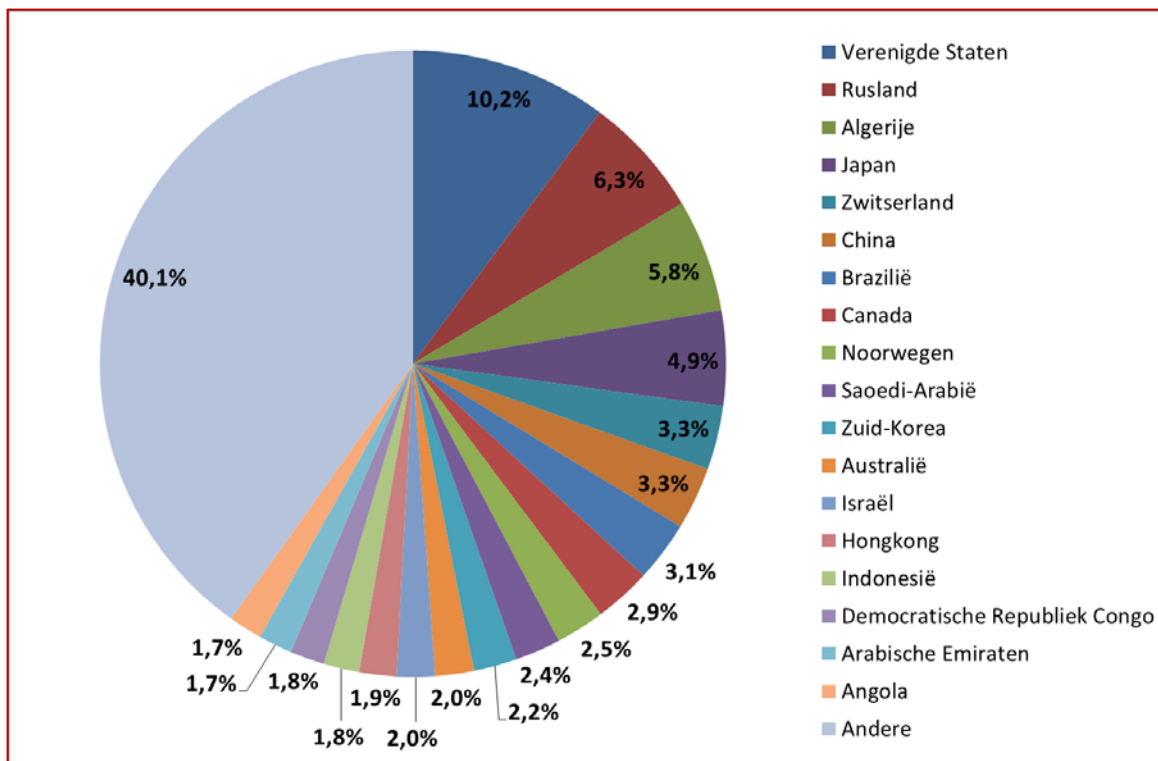
(2010-2014, in %)

Bron: EC.

Grafiek 5. Bestemming van de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen buiten de EU-27, 2010-2014

(In %)

Bron: EC.

14

3.2 Buurlanden

Voor alle buurlanden is de uitvoer van agrovoedingsmiddelen in de periode van 2010-2014 voornamelijk gericht op de landen binnen de EU-27. In Duitsland is dat aandeel het hoogst, met 79,2 % van de totale uitvoer, tegen respectievelijk 65,1 %, 75,0 % en 73,6 % voor Frankrijk, Nederland en de eurozone. Voor al deze landen is het belang van de naburige economieën als uitvoerbestemming opmerkelijk groot. De top drie klanten van onze buurlanden zijn systematisch naburige economieën (wat mogelijk verklaard wordt door het economische belang van onze burens, die ook belangrijke uitvoerbestemmingen zijn voor vele andere landen van de EU-27).

Buiten de EU-27 zijn de belangrijkste uitvoerbestemmingen voor onze buurlanden de Verenigde Staten, Rusland, China en Zwitserland. Maar merk ook op dat voor elk van deze partners het aandeel van de uitvoer minimaal is in vergelijking met het aandeel van de aangrenzende Europese landen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Tabel 3. Relatief aandeel van de handelspartners in buurlanden en de eurozone

(In %)

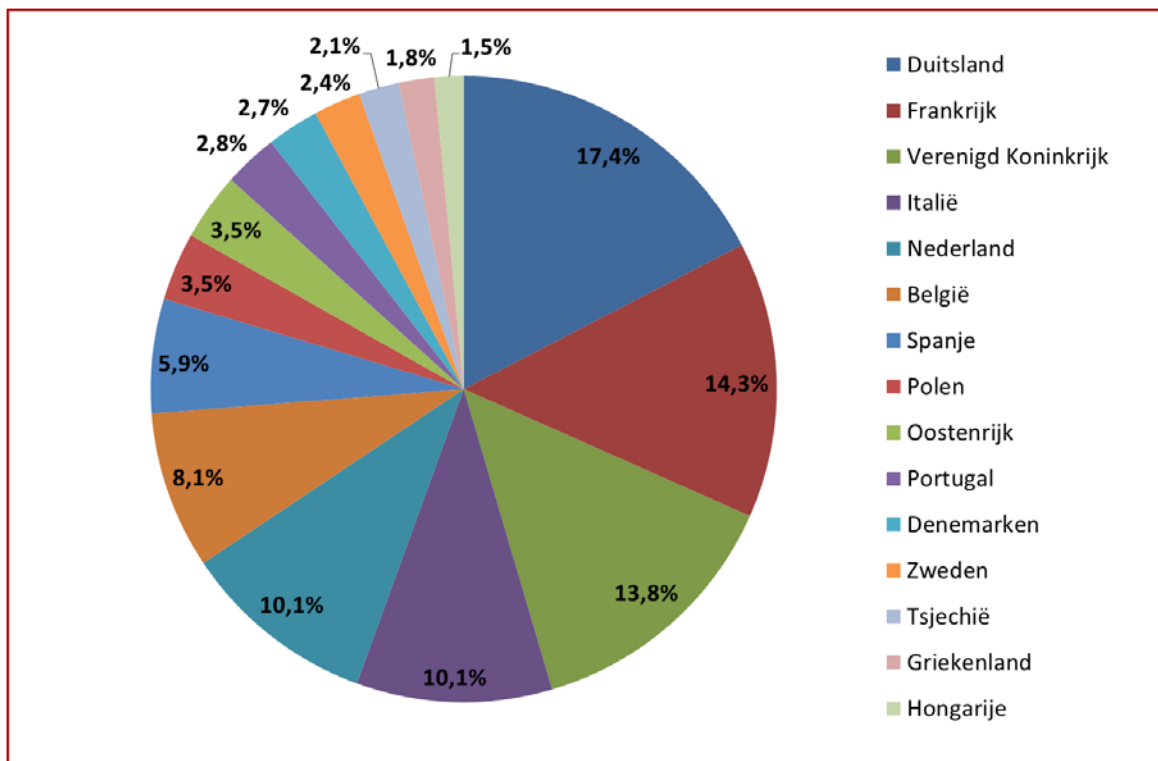
Land	Partner	Relatief aandeel van de partner in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen 2010-2014
Duitsland	Binnen EU-27	79,2
	Nederland	13,4
	Frankrijk	9,5
	Italië	9,4
	Buiten EU-27	20,8
	Rusland	2,9
	Verenigde Staten	2,7
	Zwitserland	2,5
Frankrijk	Binnen EU-27	65,1
	Duitsland	11,2
	België	10,8
	Verenigd Koninkrijk	10,7
	Buiten EU-27	34,9
	Verenigde Staten	6,1
	China	3,2
	Zwitserland	2,7
Nederland	Binnen EU-27	75,0
	Duitsland	22,1
	België	10,9
	Verenigd Koninkrijk	9,6
	Buiten EU-27	25,0
	Verenigde Staten	2,8
	China	1,7
	Hongkong	1,7
Eurozone	Binnen EU-27	73,6
	Duitsland	11,9
	Frankrijk	9,8
	Verenigd Koninkrijk	9,5
	Buiten EU-27	26,4
	Verenigde Staten	4,2
	Rusland	2,1
	Zwitserland	1,9

Bron: EC.

De grafieken 6 en 7 geven de relatieve aandelen van de handelspartners weer in de uitvoer voor de eurozone, zowel binnen als buiten de EU-27. Merk op dat België de zesde plaats bezet met 8,1 % van de uitvoer binnen de EU-27, en dat de vier grootste exportbestemmingen meer dan de helft van de totale handel binnen de EU toekennen aan de eurozone.

Grafiek 6. Aandeel van de landen in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen voor de eurozone binnen de EU-27, 2010-2014

(In %)

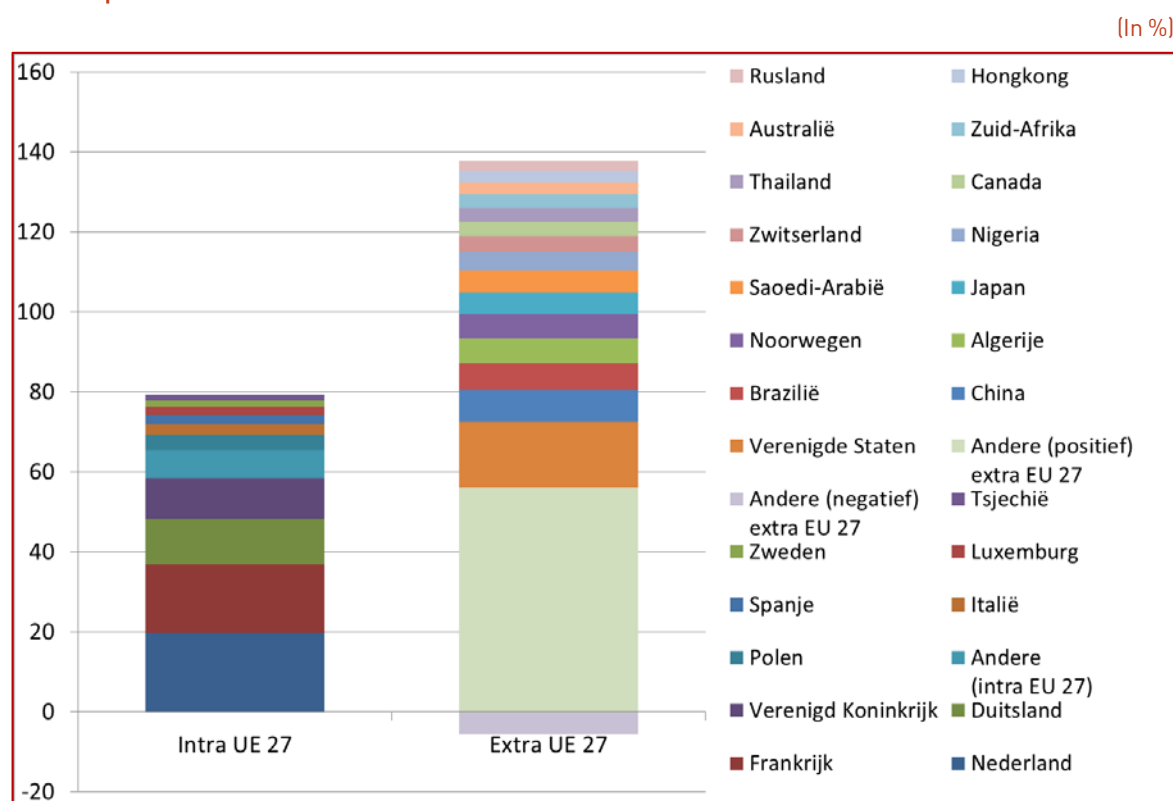
16

Bron: EC.

Gezien de veelheid aan handelspartners die niet tot de EU-27-groep behoren, is het niet verwonderlijk dat de relatieve aandelen van deze partners zwak zijn. Desondanks is het opmerkelijk dat de gecombineerde marktaandeelen van de Verenigde Staten, Rusland en Zwitserland goed zijn voor meer dan een kwart van de totale uitvoer van landen buiten de EU-27. Met uitzondering van deze drie landen en van China, Japan, Hongkong en Canada, haalt geen enkele land een groter aandeel dan 3 % van de uitvoer van de eurozone naar de landen buiten de EU-27.

Verenigd Koninkrijk. Bij de landen buiten de EU-27 merken we het belang van de Verenigde Staten in de uitvoergroei vanuit België (12,3 % van de totale waargenomen groei naar niet-Europese landen tussen 2000 en 2014). China is ook een belangrijke partner voor ons land (6,0 % van de waargenomen groei). De derde partner die het meest bijdraagt aan de verandering van de Belgische uitvoer buiten de eurozone is Brazilië (5,1 %). Grafiek 8 toont de verschillende bijdragen van de Europese en niet-Europese partners aan de groei van de Belgische uitvoer van voedingsmiddelen in de periode van 2000-2014.

Grafiek 8. Bijdrage aan de Belgische uitvoergroei van producten van de agrovoedingsindustrie voor de periode van 2000-2014

Bron: EC.

4.2 Buurlanden

Het belang van de geografische nabijheid in de groei van de uitvoer op lange termijn is ook te zien bij de buurlanden. Voor Duitsland zijn de belangrijkste partners die een groei in hun uitvoer hebben ervaren Nederland (die 15,9 % van de variatie van de uitvoer genereert), Polen (met 10,9 %), het Verenigd Koninkrijk (met 9,4 %) en Frankrijk (met 8,6 %). België staat op de achtste plaats met 5,5 % van de totale groei van de uitvoer van de Duitse agrovoedingsindustrie. Voor Frankrijk zijn dit Spanje (18,9 %), het Verenigd Koninkrijk (14,5 %), België (14,3 %)

voer tussen 2000 en 2014 gebruikt. Hierdoor is een vergelijking op gelijke basis mogelijk, waarbij de som van de aandelen van alle partners gelijk is aan 100 %.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

en Italië (10,6 %). De Nederlandse uitvoer van agrovoedingsmiddelen nam voornamelijk toe naar Duitsland (26,6 % van de totale groei tussen 2000 en 2014), België (16,2 %), het Verenigd Koninkrijk (11,9 %) en Frankrijk (11,3 %). Voor de eurozone als geheel zijn vooral Duitsland (12,8 %), het Verenigd Koninkrijk (12,5 %), Frankrijk (11,7 %) en Nederland (9,5 %) belangrijk. België staat op de zesde plaats met 6,7 % van de totale gegenereerde groei voor deze periode.

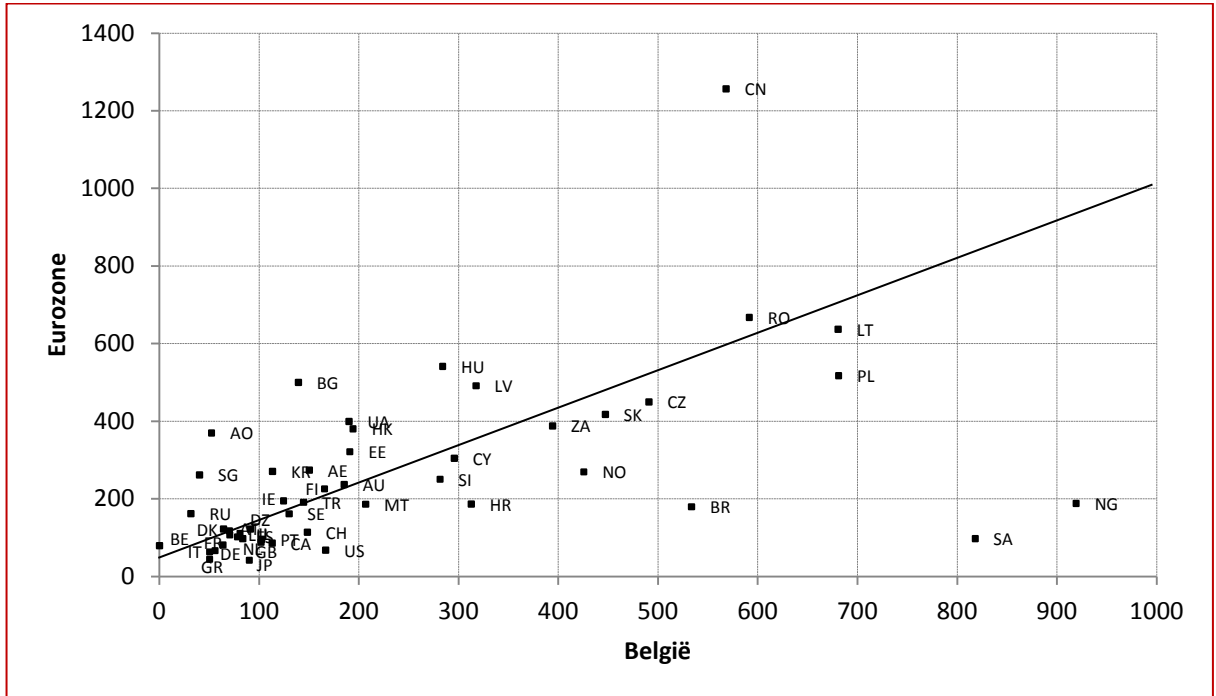
De Verenigde Staten staan voor een belangrijk aandeel van de uitvoergroei naar landen buiten de EU-27 voor Duitsland (10,2 %), Frankrijk (10,6 %) en de eurozone (11,1 %). De US is slechts matig belangrijk voor Nederland (3,2 %). Het belang van China is bij onze bureaus nog opmerkelijker dan in België (12,2 % in Duitsland, 18,3 % in Frankrijk, 11,9 % in Nederland en 11,0 % voor de eurozone). Brazilië, dat een groeimotor is voor België, is minder belangrijk voor de buurlanden (0,7 % in Duitsland, 0,6 % in Frankrijk, 1,6 % in Nederland en 1,8 % voor de eurozone).

Grafiek 9 geeft een overzicht van de uitvoergroei voor België en de eurozone op lange termijn⁷. Wanneer een land boven de diagonaal wordt weergegeven, betekent dit dat de groei op lange termijn hoger ligt in de eurozone (verticale as) dan in België (horizontale as). Bijvoorbeeld, de groei van de uitvoer naar Roemenië bedroeg tussen 2000 en 2014 591,6 % voor België en 667,6 % voor de eurozone. Onder andere Zuid-Afrika, Brazilië, Polen en Noorwegen kennen een sterkere groei van uitvoer van agrovoedingsmiddelen vanuit België dan vanuit de eurozone. Omgekeerd zien we minder Belgische uitvoer naar landen zoals China, Hongarije en Bulgarije dan vanuit de eurozone.

⁷ Voor een betere leesbaarheid werden enkel de belangrijkste landen (komen voor in grafiek 4, 5, 6 en 7) opgenomen.

Grafiek 9. Groei van de uitvoer in waarde tussen 2000 en 2014 voor België en de eurozone

(ln %)

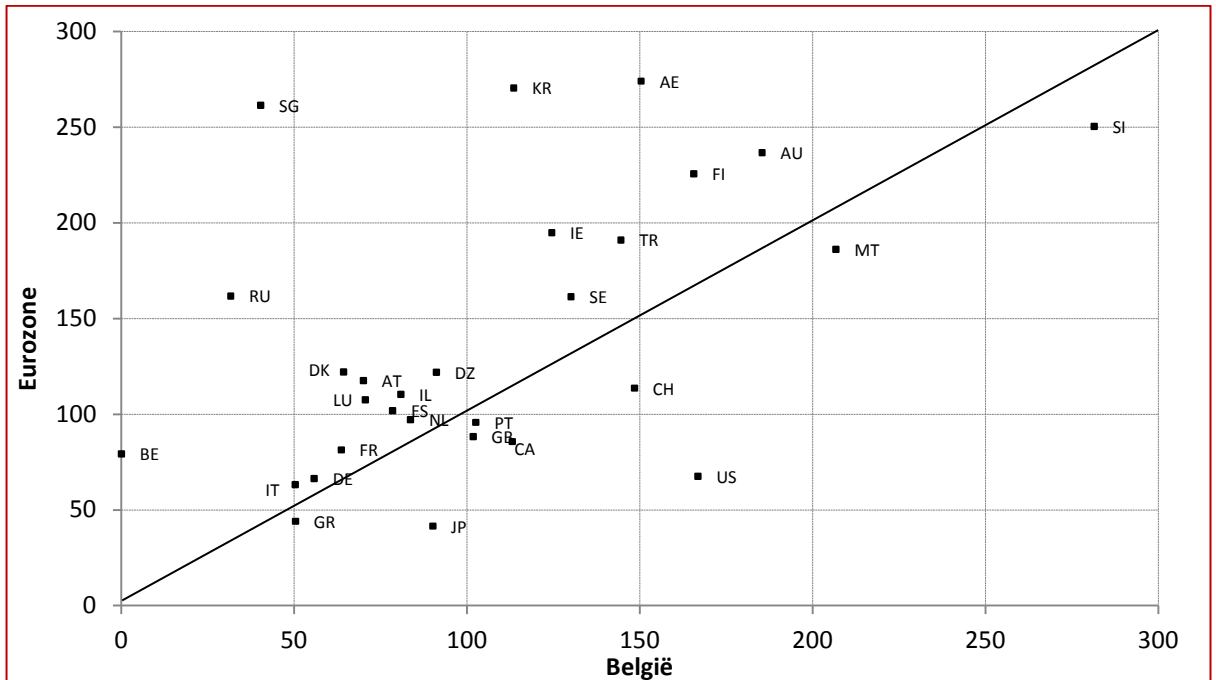
20

* Zie bijlage 4 voor de betekenis van de gebruikte afkortingen.

Bron: EC.

Grafiek 10. Groei van de uitvoer in waarde tussen 2000 en 2014 voor België en de eurozone

(ln %)

* Zie bijlage 4 voor de betekenis van de gebruikte afkortingen.

Bron: EC.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

4.3 Structuur van de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen op productniveau

Om te kiezen welke producten meer gedetailleerd worden geanalyseerd in het volgende gedeelte, werd een driestappenprocedure gebruikt. In een eerste fase wordt het belang van de subsectoren van de agrovoedingsindustrie in de Belgische economie gemeten aan de hand van de toegevoegde waarde die elke subsector produceert. In een tweede fase werden de meest uitgevoerde producten van de belangrijkste sectoren van de Belgische agrovoedingsindustrie aangeduid, en wordt voor elk van deze producten de groei in de periode van 2000-2014 berekend voor België en voor de eurozone. In een laatste fase werden de producten waarvan de Belgische uitvoer minder is toegenomen ten opzichte van de prestatie in de eurozone meer in detail geanalyseerd (punt 4.5).

Tabel 4. Belang van de Nace-sectoren in de Belgische economie

(In %, tenzij anders vermeld)

Nace	Aandeel in de totale toegevoegde waarde van de voedingsindustrie (2010-2012)	Gemiddelde jaarlijkse uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel buiten EU-27 (2010-2014)	Aandeel binnen EU-27 (2010-2014)	Aandeel binnen de uitvoer van voedingsmiddelen
10.1 Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	11,9	4.033,9	8,0	92,0	14,9
10.2 Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren	1,0	842,5	2,0	98,0	3,1
10.3 Verwerking en conservering van groenten en fruit	10,1	5.175,7	7,8	92,2	18,8
10.4 Vervaardiging van plantaardige en dierlijke oliën en vetten	2,8	1.766,8	7,8	92,2	6,5
10.5 Vervaardiging van zuivelproducten	8,0	3.059,5	18,9	81,1	11,4
10.6 Vervaardiging van maalderijproducten, zetmeel en zetmeelproducten	4,4	967,8	21,2	78,8	3,6
10.7 Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	17,5	1.547,3	12,3	87,7	5,7
10.8 Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	20,6	6.048,4	17,8	82,2	22,3
10.9 Vervaardiging van diervoeders	4,3	1.166,1	22,6	77,4	4,3
11.0 Vervaardiging van dranken	19,5	2.064,6	30,0	70,0	9,0
Totaal	100	26.672,6	14,5	85,5	100

Bron: EC.

Deze tabel toont dat de Nace-sectoren 10.1 (vlees), 10.3 (groenten en fruit), 10.5 (zuivelproducten), 10.7 (bakkerijproducten en deegwaren), 10.8 (andere voedingsmiddelen) en 11.0 (dranken) het grootste deel van de toegevoegde waarde genereren voor de gehele agrovoe-

dingsindustrie. Hetzelfde kan worden vastgesteld voor de algemene economie van de EU-27 en in de afzonderlijke buurlanden.

In de meeste onderzochte sectoren is het belang in de uitvoer van de agrovoedingsindustrie vergelijkbaar met deze in de totale toegevoegde waarde. Sommige sectoren zijn belangrijker op het vlak van toegevoegde waarde dan op het vlak van uitvoer (bijvoorbeeld voor sector 10.6 (granen), en zeker voor de sectoren 10.7 (bakkerijproducten en deegwaren) en 11.0 (dranken)), terwijl andere sectoren relatief belangrijker zijn op het vlak van uitvoer (10.1 (vlees), 10.2 (vis), 10.3 (groenten en fruit), 10.4 (oliën en vetten), 10.5 (zuivelproducten) en 10.8 (andere voedingsmiddelen)).

Drie sectoren tonen uitgesproken verschillen tussen deze twee variabelen. Dat zijn de sectoren voor de vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren (Nace 10.7, bakkerijproducten en deegwaren, waarbij het belang in de uitvoer lager is dan in de toegevoegde waarde: 5,7 % tegenover 17,5 %), de verwerking en conservering van groenten en fruit (Nace 10.3, groenten en fruit, waarbij het belang in de uitvoer (18,8 %) hoger is dan in de toegevoegde waarde (10,1 %)) en de vervaardiging van dranken (19,5 % van de toegevoegde waarde ten opzichte van 9,0 % van de uitvoer). Slechts drie sectoren voeren meer dan 20 % van hun goederen uit naar landen buiten de EU-27. Dat zijn de sectoren 11.0 (dranken), 10.9 (diervoeders) en 10.6 (granen).

22

4.4 Wijzigingen in de uitvoer tussen 2000 en 2014

Onder de door België uitgevoerde producten vertegenwoordigen verschillende categorieën uitgedrukt in vier digits slechts een klein aandeel in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen. Hoewel deze categorieën in hun totaliteit een aanzienlijk deel van de Belgische uitvoer van voedingsmiddelen uitmaken⁸, werden deze productcategorieën niet opgenomen in de analyse. De analyse is namelijk gericht op de productcategorieën waarvan het aandeel in de Belgische uitvoer van voedingsmiddelen hoger is dan 2 %. De Nace-sectoren 10.2 (vis) en 10.6 (granen) produceren geen producten die voldoen aan deze criteria en worden daarom hieronder niet geanalyseerd.

4.4.1. Nace-sector 10.1 (vlees)

Met 4,7 % van de totale uitvoer voor de agrovoedingssector is de categorie van het varkensvlees de derde grootste van alle (voedselverwerkings-)sectoren. Deze categorie is goed voor 31,8 % van de uitvoer van de Nace-sector 10.1 (vlees). De Belgische prestaties voor deze productgroep zijn echter lager dan de prestaties binnen de eurozone. Tussen 2000 en 2014 was de Belgische groei slechts 32,6 %, terwijl de groei in de eurozone 132,0 % bedroeg. Voor vlees en slachtafval van pluimvee ligt de groei in de eurozone lager dan die in België, terwijl de Belgische groei voor de vleesbereidingen dan weer lager ligt dan die van de eurozone voor de periode van 2000 tot 2014. Voor vlees afkomstig van runderen, dat zo'n 2,0 % van de Belgi-

⁸ De som van alle categorieën waarvan de producten een aandeel van minder dan 2% van de Belgische voedingsexport beslaan voor de periode van 2010-2014 is 68,8%. Dat percentage weerspiegelt de diversiteit van de Belgische export.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

sche voedingsuitvoer beslaat, groeit de uitvoer in de eurozone minder snel dan die van ons land (70,0 % t.o.v. 84,6 %).

Tabel 5. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.1

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
0203 Varkensvlees, vers, gekoeld of bevroren	1.282,8	4,7	31,8	32,6	132,0
0207 Vlees en eetbaar slachtafval, vers, gekoeld of bevroren, van hanen, kippen, eenden, ganzen, kalkoenen en parelhoenders [huisdieren]	749,5	2,8	18,6	92,4	64,2
1602 Bereidingen en conserven van vlees, slachtafval of bloed (excl. worst en soortgelijke producten. Evenals vleesextracten en -sappen)	542,4	2,0	13,4	37,5	134,6
0201 Vlees van runderen, vers of gekoeld	540,1	2,0	13,4	84,6	70,0
Subtotaal	3.114,8	11,5	77,2	53,1	97,6
Andere	919,1	3,4	22,8	34,3	100,3

Bron: EC.

4.4.2. Nace-sector 10.3 (groenten en fruit)

Met 4,0 % van de totale uitvoer voor de voedingssector is de categorie van de bevroren bereide groenten (2004) de vijfde grootste van alle (voedselverwerkings-)sectoren. De categorie vertegenwoordigt 21,0 % van de totale uitvoer van de Nace-sector 10.3 (groenten en fruit). De Belgische prestaties voor deze productgroep liggen ook gevoelig hoger dan de prestaties in de eurozone. Tussen 2000 en 2014 steeg de Belgische groei met 333,0 %, terwijl in de eurozone slechts een groei van 175,3 % werd vastgesteld. Voor de andere producten binnen deze sector waarvan het aandeel van de Belgische voedingsuitvoer hoger is dan 2 %, is de Belgische groei op lange termijn opvallend gelijklopend met de groei waargenomen in de eurozone (het gaat om groenten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren (0710) en ongekookte vruchten- of groentesappen (druivenmost daaronder begrepen), zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen (2009)).

Tabel 6. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.3⁹

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
2004 Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren	1.084,6	4,0	21,0	333,0	175,3
0710 Groenten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren	941,3	3,5	18,2	89,0	91,4
2009 Ongegiste vruchten of groentesappen (druivenmost daaronder begrepen), zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	885,5	3,3	17,1	44,2	48,7
Subtotaal	2.911,4	10,8	56,3	123,9	85,9
Andere	2.264,3	8,0	43,7	56,0	90,5

Bron: EC.

4.4.3. Nace-sector 10.4 (oliën en vetten)

24

De enige categorie binnen de Nace-sector 10.4 (oliën en vetten) die meer dan 2 % van de Belgische voedingsuitvoer vertegenwoordigt, is de categorie "margarine; mengsels en bereidingen, voor menselijke consumptie, van dierlijke of plantaardige vetten of oliën". Deze categorie vertegenwoordigt maar liefst 31,3 % van de uitvoer van deze Nace-sector tussen 2010 en 2014. Merk ook op dat voor deze categorie de groei van de Belgische uitvoer tussen 2000 en 2014 hoger ligt dan die in de eurozone (233,0 %, t.o.v. 197,7 %).

Tabel 7. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.4

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel binnen de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
1517 Margarine; mengsels en bereidingen, voor menselijke consumptie, van dierlijke of plantaardige vetten of oliën	552,7	2,0	31,3	233,0	197,7
Subtotaal	552,7	2,0	31,3	233,0	197,7
Andere	1.214,1	4,5	68,7	27,5	137,2

Bron: EC.

⁹ Ondanks het belang van de categorie 0803 "Bananen, "plantains" daaronder begrepen, vers of gedroogd" voor de export, wordt dit product niet genoemd als een van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.3. Sommige van de producten in deze categorie (verse bananen) zijn namelijk afkomstig uit de agrarische sector, niet uit de agrovoedingsindustrie zelf.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

4.4.4. Nace-sector 10.5 (zuivelproducten)

De Nace-sector 10.5 (zuivelproducten) bevat drie productcategorieën waarvan het aandeel van de voedingsuitvoer over de periode 2010-2014 meer dan 2 % bedraagt voor België. Ingedikte melk is met 2,9 % van de voedingsuitvoer de grootste sector, met 25,4 % van het totaal van de Nace-sector 10.5. Daarna volgen kaas (22,1 %) en niet-ingedikte melk (18,0 %). De prestaties van België voor deze drie categorieën zijn erg wisselend. Voor de ingedikte melk realiseert ons land een betere groei dan de eurozone (72,5 % tussen 2000 en 2014, t.o.v. 43,3 % voor de eurozone), maar er wordt minder sterk gepresteerd voor kaas en voor niet-ingedikte melk (respectievelijk 80,2 % en 78,6 % t.o.v. 106,1 % en 80,6 % voor de eurozone).

Tabel 8. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.5

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel binnen de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
0402 Melk en room, ingedikt of met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	776,2	2,9	25,4	72,5	43,3
0406 Kaas en wrongel	677,4	2,5	22,1	80,2	106,1
0401 Melk en room, niet-ingedikt en zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	551,2	2,0	18,0	78,6	80,6
Subtotaal	2.004,8	7,4	65,5	76,6	83,4
Andere	1.054,7	4,0	34,5	48,0	107,3

Bron: EC.

4.4.5. Nace-sector 10.7 (bakkerijproducten en deegwaren)

Deze sector bestaat uit slechts één productcategorie, namelijk bakkerijproducten, gebak en koekjes. Die laatste is een van de belangrijkste categorieën van de agrovoedingsindustrie, goed voor 5,7 % van het totaal, waardoor de categorie op een tweede plaats staat. Deze productgroep kende echter minder groei in België dan in de eurozone. Gezien het belang van deze categorie wordt deze verderop in deze studie in meer detail besproken.

Tabel 9. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.7

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel binnen de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
1905 Brood, gebak, biscuits en andere bakkerswaren	1.547,3	5,7	100,0	90,5	128,7

Bron: EC.

4.4.6. Nace-sector 10.8 (andere voedingsmiddelen)

De Nace-sector 10.8 (andere voedingsmiddelen) omvat drie categorieën van producten met een aandeel groter dan 2 % van de totale Belgische voedingsuitvoer tussen 2010 en 2014. De categorie van de chocolade is de grootste categorie van alle sectoren tezamen voor deze periode, met 1 956,1 miljoen euro gemiddeld geëxporteerd per jaar en dus 7,2 % van de totale uitvoer van levensmiddelen. Die laatste categorie vertegenwoordigt zo'n 32,3 % van de totale uitvoer van de sector. Niettemin, wijzen de lange-termijngegevens erop dat de Belgische chocolade-uitvoer langzamer groeit dan in de eurozone. De andere twee productcategorieën zijn beduidend kleiner, met respectievelijk 2,3 % van de voedingsuitvoer voor andere bereidingen voor menselijke consumptie en 2,0 % voor producten van de categorie 1901 (Moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel of moutextract). Voor deze twee soorten producten presteert België minder goed dan de eurozone.

Tabel 10. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.8¹⁰

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel binnen de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
1806 Chocolade en andere bereidingen voor menselijke consumptie die cacao bevatten	1.956,1	7,2	32,3	109,3	152,1
2106 Producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen	615,7	2,3	10,2	145,2	152,6
1901 Moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel of moutextract	551,7	2,0	9,1	160,4	214,6
Subtotaal	3.123,5	11,5	51,6	123,8	167,5
Andere	2.924,9	10,8	48,4	85,1	117,7

Bron: EC.

4.4.7. Nace-sector 10.9 (diervoeders)

Een enkele productcategorie omvat het merendeel van de producten gelinkt aan de Nace-sector 10.9 (diervoeders). Dat zijn de "Bereidingen van de soort gebruikt voor het voederen van dieren" die zo'n 99,6 % van de uitvoer binnen deze sector vertegenwoordigen. Daardoor is dat de vierde grootste categorie voor België voor de periode van 2010-2014. Merk ook op dat de Belgische groei op lange termijn (2000-2014) iets hoger ligt dan die van de eurozone.

¹⁰ Hoewel categorie 0901 "Koffie, cafeïnevrije koffie daaronder begrepen, ook indien gebrand; bolsters en schillen van koffie; koffiesurrogaten die koffie bevatten, ongeacht de mengverhouding" erg belangrijk is voor de export, wordt dit product niet opgenomen in de lijst van belangrijkste producten van de Nace-sector 10.8. Sommige van de producten in deze categorie (ongebrende koffie) zijn afkomstig uit de agrarische sector, niet uit de agrovoedingsindustrie zelf.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Tabel 11. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.9

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel binnen de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
2309 Bereidingen van de soort gebruikt voor het voederen van dieren	1.161,9	4,3	99,6	148,6	143,3
Subtotaal	1.161,9	4,3	99,6	148,6	143,3
Andere	4,2	0,02	0,4	-24,5	352,7

Bron: EC.

4.4.8. Nace-sector 11.0 (dranken)

De Nace-sector 11.0 (dranken) bestaat uit twee categorieën waarvan het individuele belang meer dan 2 % van de totale Belgische voedingsuitvoer bedraagt tussen 2010 en 2014. Maltbier, een traditioneel product van de Belgische economie, vertegenwoordigt 3,5 % van de Belgische voedingsuitvoer en 38,3 % van de uitvoer binnen deze sector (dranken). Het water met toegevoegde suiker vertegenwoordigt 2,3 % van de voedingsuitvoer en 24,8 % van de uitvoer binnen deze sector. België presteert veel beter dan de eurozone voor de uitvoer van maltbier (180,6 % t.o.v. 77,5 %), maar dat is niet het geval voor water met toegevoegde suiker, waarvan de 129,4 % groei in België tussen 2000 en 2014 moet opboksen tegen de 195,4 % groei waargenomen in de eurozone.

27

Tabel 12. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 11.0

(In %, tenzij anders vermeld)

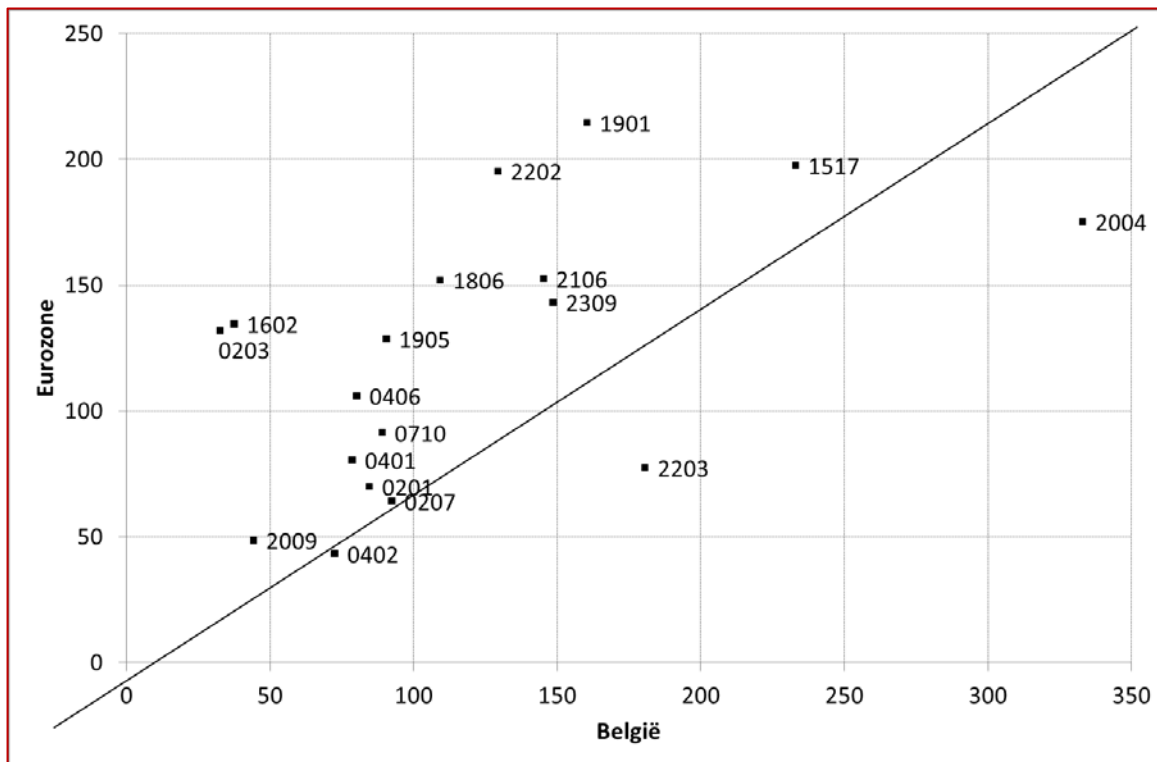
Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel binnen de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
2203 Bier van mout	945,2	3,5	38,3	180,6	77,5
2202 Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken	611,2	2,3	24,8	129,4	195,4
Subtotaal	1.556,4	5,8	63,1	157,0	129,7
Andere	908,2	3,2	36,9	79,7	80,5

Bron: EC.

Om de informatie overzichtelijk samen te vatten, werd een grafiek met twee assen opgesteld. Op de verticale as kunnen we de groei op lange termijn binnen de eurozone aflezen en op de horizontale as de groei waargenomen in België. Elke productcategorie onder de diagonale lijn groeit sneller in België dan in de eurozone en omgekeerd voor de categorieën boven de diagonale lijn.

Grafiek 11. Groei op lange termijn van de uitvoer per CN4 productcategorie, 2000-2014

(In %)

28

* Zie bijlage 12 voor de betekenis van de gebruikte codes.

Bron: EC.

Voor bepaalde categorieën kende de Belgische uitvoer een significant hogere groei op lange termijn dan in de eurozone. Dat geldt bijvoorbeeld voor "Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren" (2004) dat in België 333,0 % stijgt binnen deze periode ten opzichte van 175,3 % in de eurozone. Ook op het vlak van maltbier (2203) presteert België erg goed (180,6 %, t.o.v. 77,5 % in de eurozone). Ons land presteert dan weer slechter dan de eurozone voor vlees van varkens (0203), andere bereidingen en conserven van vlees, slachtafval of bloed (1602), voor water met toegevoegde suiker (2202) en voor moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel of moutextract (1901).

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

4.5 Gedetailleerde analyse van een aantal producten

De uitvoer van vijf producten wordt hierna meer in detail besproken. De producten werden gekozen op basis van het belang van de Nace-sector in de Belgische toegevoegde waarde en op basis van het aandeel van de afzonderlijke producten in de Belgische uitvoer van agrov voedingsmiddelen. Enkel de vijf producten waarvan de Belgische uitvoerprestaties lager liggen dan die van de eurozone werden bestudeerd. Het gaat om water met toegevoegde suiker, vleesbereidingen, varkensvlees, brood en gebak, en chocolade.

4.5.1. Water met toegevoegde suiker (2202)

Hoewel het niveaoverschil tussen België, Duitsland en Nederland voor de uitvoer van water met toegevoegde suiker relatief onbestaande was in 2000, lagen de Belgische resultaten ver onder die van de twee buurlanden in 2014. België exporteerde voor 734,0 miljoen euro, en onze Nederlandse en Duitse burens exporteerden respectievelijk voor 1.054,8 miljoen euro en 1.380,3 miljoen euro. België heeft nog steeds een voorsprong ten opzichte van Frankrijk, dat in 2014 slechts 659,9 miljoen euro producten van deze categorie uitvoerde. De eurozone voerde voor 6.587,6 miljoen euro uit in 2014, ten opzichte van 2.230,4 miljoen euro in 2000.

De Belgische groei op lange termijn ligt lager dan die van de buurlanden. Tussen 2000 en 2014 groeide onze uitvoer met 129,7 %. De groei in Duitsland bedroeg 322,9 %, in Nederland 186,1 %, in Frankrijk 150,6 % en in de eurozone 195,4 %. Op korte termijn (2010-2014) kende België wel een snellere groei van de uitvoer (55,3 % t.o.v. 32,5 % in de buurlanden en 24,1 % in de eurozone).

29

Tabel 13. Uitvoer van water met toegevoegde suiker

(In miljoen euro)

	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Eurozone
2000	319,5	326,4	263,4	368,7	2.230,4
2001	385,9	417,9	286,1	469,9	2.746,9
2002	404,4	589,9	315,0	457,0	3.036,5
2003	419,0	803,1	375,2	507,6	3.611,9
2004	431,6	778,3	431,8	547,3	3.822,3
2005	480,5	817,3	436,1	545,8	4.090,9
2006	508,9	1.040,0	494,7	708,5	4.986,3
2007	542,5	1.177,8	475,5	988,6	5.444,5
2008	516,4	1.228,1	478,6	929,7	5.351,6
2009	485,0	1.150,7	491,7	885,1	5.112,9
2010	472,6	1.129,6	498,2	891,6	5.309,8
2011	546,4	1.179,8	573,6	998,8	5.837,9
2012	628,3	1.228,8	615,5	1.152,5	6.433,0
2013	676,1	1.284,7	658,6	1.211,1	6.502,2
2014	734,0	1.380,3	659,9	1.054,8	6.587,6
Groei 2000-2014 (%)	129,7	322,9	150,6	186,1	195,4
Groei 2010-2014 (%)	55,3	22,2	32,5	18,3	24,1

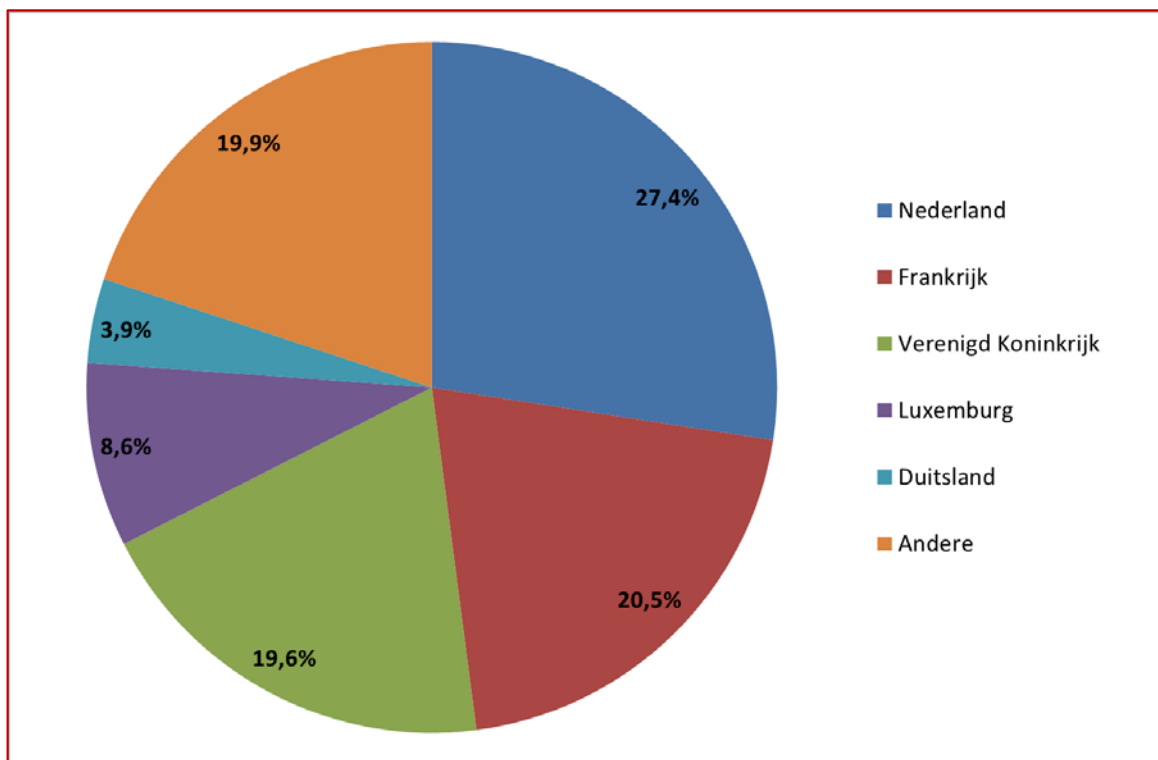
Bron: EC.

De Belgische handelsstromen voor deze producten zijn overwegend bestemd voor de buurlanden, met bijna de helft voor Nederland en Frankrijk. Bijna 80 % van de uitvoer van ons land gaat naar onze buurlanden (inclusief het Verenigd Koninkrijk). We herinneren eraan dat

het aandeel van de uitvoer intra EU-27 (2010-2014) 91,5 % van het totaal voor deze product-categorie vertegenwoordigt.

Grafiek 12. Aandeel van de handelspartners in de Belgische uitvoer van water met toegevoegde suiker, 2010-2014

(In %)

Bron: EC.

Hieronder vindt u een meer gedetailleerde analyse van de groei van de Belgische uitvoer en die van de buurlanden naar hun partners binnen en buiten de EU voor de periode van 2000-2014. Hieruit blijkt dat de groei van de Belgische uitvoer zowel binnen als buiten de EU-27 lager ligt dan in de buurlanden¹¹. België boekt 119,1 % groei voor de handel binnen de EU 27, net iets minder dan Duitsland (307,7 %), de eurozone (149,6 %) en Nederland (144,6 %), maar meer dan Frankrijk (113,8 %). We zien tegenvallende prestaties van België naar Frankrijk (57,7 % groei ten opzichte van meer dan 100 % bij onze burens) en een kleinere groei dan Duitsland (maar hoger dan Frankrijk) voor de Nederlandse markt (65,7 % tegen 328,8 % groei voor Duitsland en -43,1 % voor Frankrijk). Voor de Britse markt zijn onze resultaten echter beter dan die van de burens.

Van de landen buiten de EU-27 zijn de belangrijkste markten voor België in de periode van 2010-2014 Nigeria, Ghana en Israël. Voor de eerste twee landen ligt de Belgische groei op lange termijn ruim boven dat van onze burens (door het inhaaleffect), terwijl de Belgische uitvoer naar Israël aanzienlijk lager ligt dan dat van onze burens en in de eurozone.

¹¹ Met uitzondering van Belgische uitvoer binnen de EU-27 in vergelijking met Frankrijk.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Merk ook op dat de belangrijkste handelspartners van de eurozone, die het meest hebben bijgedragen aan de groei tussen 2000 en 2014, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Nederland zijn. De prestaties van de eurozone voor de uitvoer van water met toegevoegde suiker zijn groter zijn dan die van België naar de Verenigde Staten en Nederland. Zo registreerde de eurozone een groei op lange termijn (2000-2014) van 621,2 % naar de Verenigde Staten (ten opzichte van -31,6 % voor België) en 111,3 % naar Nederland (tegen 65,7 % voor België). Maar België kent een grotere groei dan de eurozone op de Britse markt (366,3 % tegen 185,2 % voor de eurozone).

Tabel 14. Groei van de uitvoer van water met toegevoegde suiker naar de belangrijkste partners op lange termijn

(In %, tenzij anders vermeld)

	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Eurozone
Uitvoer in 2014 (in miljoen euro)	734,0	1.380,3	659,9	1.054,8	6.587,6
Groei uitvoer 2000-2014	129,7	322,9	150,6	186,1	195,4
Uitvoer binnen de EU-27 in 2014 (in miljoen euro)	666,4	1.144,2	496,8	756,8	4.584,9
Groei van de uitvoer binnen de EU-27 van 2000 tot 2014 waaronder					
Nederland	65,7	328,8	-43,1	.	111,3
Frankrijk	57,7	185,9	.	174,3	129,5
Verenigd Koninkrijk	366,3	353,0	172,7	176,4	185,2
Uitvoer buiten de EU-27 in 2014 (in miljoen euro)	67,6	236,1	163,1	298,1	2.002,7
Groei van de uitvoer buiten de EU-27 van 2000 tot 2014 waaronder					
Nigeria	340,8	415,8	425,7	402,7	409,2
Ghana	14.708,7	4,6	53,4	1.971,1	1.573,8
Israël	46.096,7	8.518,4	143,7	1.524,8	5.294,3
	93,1	705,2	2.567,6	621,2	309,0

Bron: EC.

4.5.2. Vleesbereidingen (1602)

In 2000 was de Belgische uitvoer van vleesbereidingen enkel hoger dan die van Duitsland en Nederland en was het verschil met Frankrijk 36,7 miljoen euro. Met 378,0 miljoen euro aan uitvoer vertegenwoordigde België 20,8 % van de uitvoer binnen de eurozone. Sindsdien werd België voorbijgestoken door Duitsland en Nederland, maar haalde ons land Frankrijk in. In 2014 exporteerde België voor 521,2 miljoen euro aan vleesbereidingen, tegenover 1271,8 miljoen voor Duitsland, 627,2 miljoen voor Nederland en 422,4 miljoen voor Frankrijk. De eurozone heeft op haar beurt een waarde van 4 267,8 miljoen euro geëxporteerd in 2014.

Die ontwikkeling kan worden verklaard door de tragere groei op lange termijn (2000-2014) in België dan in de buurlanden (met uitzondering van Frankrijk): 37,9 % groei tegenover 461,9 % voor Duitsland, 134,8 % voor de eurozone, 95,6 % in Nederland en 1,9 % in Frankrijk. De situatie op korte termijn is vergelijkbaar, met een nulgroei voor België, maar een positieve groei in Duitsland, Frankrijk en de eurozone.

Tabel 15. Uitvoer van vleesbereidingen

(In miljoen euro)

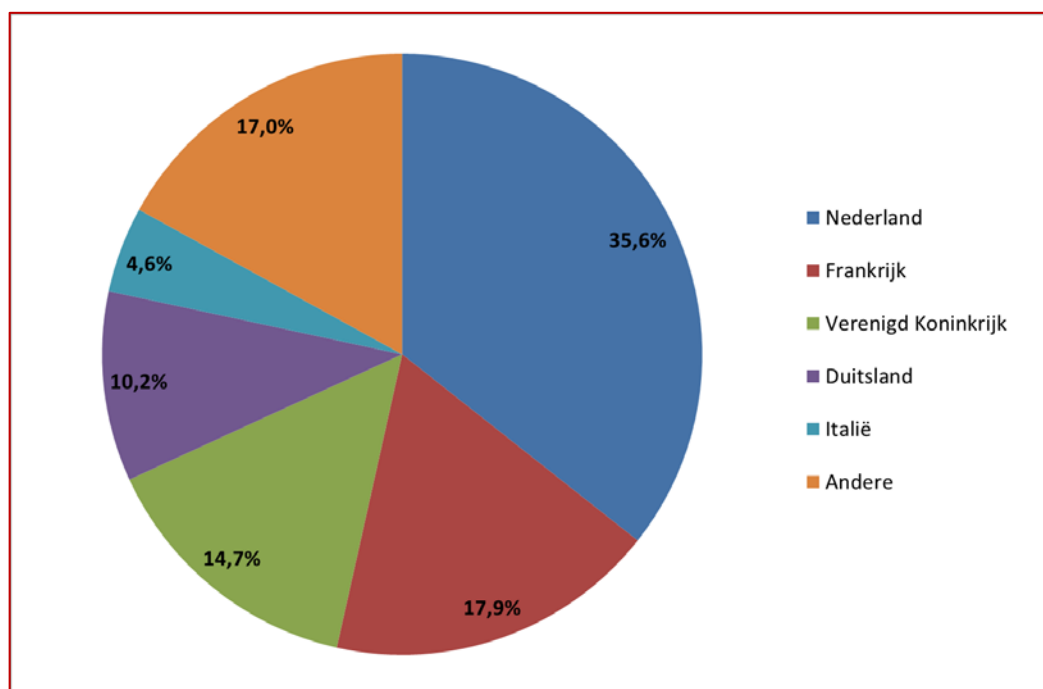
	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Eurozone
2000	378,0	226,4	414,7	320,7	1.818,0
2001	412,3	301,7	376,0	389,1	2.040,7
2002	420,2	355,6	364,9	403,4	2.188,4
2003	426,1	409,3	371,1	425,6	2.311,5
2004	440,7	496,7	307,0	380,8	2.345,4
2005	439,2	637,7	318,7	408,3	2.565,4
2006	436,8	743,8	337,9	433,5	2.808,1
2007	468,5	945,4	434,0	537,5	3.285,9
2008	501,2	1.053,7	408,4	702,5	3.625,7
2009	492,2	1.047,2	383,4	627,2	3.471,8
2010	519,3	1.105,8	385,1	636,4	3.609,2
2011	556,4	1.199,4	420,3	719,5	3.963,2
2012	572,9	1.272,5	439,6	693,3	4.164,4
2013	543,7	1.280,8	434,7	711,4	4.227,5
2014	521,2	1.271,8	422,4	627,2	4.267,8
Groei 2000-2014 (%)	37,9	461,9	1,9	95,6	134,8
Groei 2010-2014 (%)	0,4	15,0	9,7	-1,4	18,2

Bron: EC.

De analyse van de structuur van de Belgische handelsstromen geeft aan dat de uitvoer van dat soort producten overwegend bestemd zijn voor de buurlanden, met bijna de helft voor Nederland en Frankrijk. Bijna 80 % van de uitvoer van ons land gaat naar onze buurlanden. Het aandeel van de uitvoer intra EU-27 (2010-2014) vertegenwoordigt 97,2 % van het totaal voor deze productcategorie.

32
Grafiek 13. Aandeel van de handelspartners in de Belgische uitvoer (2000-2014) van vleesbereidingen

(In %)

Bron: EC.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

In tabel 16 vindt u de gegevens over de groei op lange termijn van de uitvoer van vleesbereidingen voor België en de buurlanden. Hieruit blijkt dat de groei van de Belgische uitvoer zowel binnen als buiten de EU-27 lager ligt dan in de buurlanden. Voor de uitvoer binnen de EU-27 presteert enkel Frankrijk minder goed dan België (met respectievelijk 1,9 % t.o.v. 37,9 % groei). Duitsland kent de sterkste groei, met 461,9 % en plaatst zich dus boven de eurozone (134,8 %) en Nederland (95,6 %). Voor de drie belangrijkste bestemmingen voor België, ligt ons land onder Duitsland en de eurozone, maar plaatst zich dan weer boven Frankrijk. De uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk doet het beter in België dan in Nederland.

Voor landen buiten de EU-27 zijn de drie belangrijkste Belgische handelspartners in de periode 2010-2014 Rusland, Nieuw-Caledonië en Zwitserland. Hoewel België slechter presteert dan Duitsland op de Russische markt (-58,3 % t.o.v. 43,6 %), presteert ons land wel beter dan de andere buurlanden en de eurozone (respectievelijk -88,4 %, -86,6 % en -25,0 % voor Frankrijk, Nederland en de eurozone). De uitvoer naar Nieuw-Caledonië en Zwitserland doet het in België opmerkelijk beter dan in de buurlanden.

Nederland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk lijken de belangrijkste handelspartners van België, net zoals voor de eurozone. De prestaties van de eurozone voor de uitvoer van vleesbereidingen liggen echter hoger dan die van België naar de verschillende markten. Zo steeg de uitvoer op lange termijn (2000-2014) voor de eurozone en België respectievelijk met 91,9 % en 37,8 % naar Nederland; 282,7 % en 127,5 % naar Frankrijk; en 94,5 % en 24,7 % naar het Verenigd Koninkrijk.

Tabel 16. Groei van de uitvoer van vleesbereidingen naar de belangrijkste partners op lange termijn

(In %, tenzij anders vermeld)

	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Eurozone
Uitvoer in 2014 (in miljoen euro)	521,2	1.271,8	422,4	627,2	4.267,8
Groei van de uitvoer 2000 tot 2014	37,9	461,9	1,9	95,6	134,8
Uitvoer binnen de EU-27 in 2014 (in miljoen euro)	501,3	1.230,3	350,9	580,9	3.938,2
Groei van de uitvoer binnen de EU-27 van 2000 tot 2014 waaronder	37,9	461,9	1,9	95,6	134,8
Nederland	37,8	303,9	3,9	.	91,9
Frankrijk	127,5	466,2	.	372,9	282,7
Verenigd Koninkrijk	24,7	240,2	-22,5	3,8	94,5
Uitvoer buiten de EU-27 in 2014 (in miljoen euro)	19,9	41,5	71,5	46,3	329,6
Groei van de uitvoer buiten de EU-27 van 2000 tot 2014 waaronder	-47,6	167,9	8,1	36,0	50,5
Rusland	-58,3	43,6	-88,4	-86,6	-25,0
Nieuw-Caledonië	721,8	.	140,5	-84,8	155,0
Zwitserland	3.953,0	91,9	-0,3	737,2	145,2

Bron: EC.

4.5.3. Varkensvlees (0203)

Met een uitvoer van varkensvlees ter waarde van 960,9 miljoen euro in 2000 had België een opmerkelijke voorsprong op zijn Duitse (712,5 miljoen) en Franse burens (750,3 miljoen), maar bevond zich onder de waarde van de Nederlandse prestaties (1.329,7 miljoen euro). Sindsdien werd België door Duitsland voorbijgestoken (met een uitvoerwaarde van 3.797,3 miljoen euro in 2014 t.o.v. 1.285,2 miljoen euro voor België), maar behoudt het een voorsprong op Frankrijk (837,7 miljoen euro). De uitvoer uit de eurozone bereikte in 2014 een waarde van 11.225,2 miljoen euro.

De groei op lange termijn (2000-2014) ligt voor de Belgische uitvoer van varkensvlees hoger dan die van Frankrijk en Nederland (33,8 % groei t.o.v. respectievelijk 11,6 % en 20,5 %). Duitsland heeft daarentegen veel betere prestaties geleverd dan België en de andere burens, met een groei op lange termijn van 432,9 %. Ter vergelijking: de uitvoer van de eurozone groeide met 132,3 % gedurende diezelfde periode. Op korte termijn ligt de Belgische groei 10,0 % lager dan die van Duitsland (21,6 %) en ook lager dan die van Nederland (15,3 %), maar wel hoger dan die van Frankrijk (3,7 %). De eurozone, met een groei op korte termijn van 23,3 %, behaalt betere prestaties dan België.

Tabel 17. Export van varkensvlees

(In miljoen euro)

34

	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Eurozone
2000	960,9	712,5	750,3	1.329,7	4.832,3
2001	1.191,7	888,4	759,6	1.265,2	5.491,0
2002	987,9	982,1	677,5	1.033,9	4.915,6
2003	886,9	1.039,8	650,2	1.001,7	4.809,9
2004	1.019,1	1.307,1	749,1	1.176,1	5.813,1
2005	999,4	1.626,0	773,5	1.183,5	6.374,8
2006	1.064,7	1.894,4	815,9	1.260,8	6.943,8
2007	1.050,3	2.199,1	762,4	1.341,0	7.317,6
2008	1.176,4	2.797,6	870,2	1.479,6	8.865,8
2009	1.155,0	2.895,7	783,8	1.331,2	8.635,3
2010	1.161,1	3.123,0	807,7	1.390,1	9.102,5
2011	1.215,3	3.544,1	881,5	1.534,2	10.259,4
2012	1.350,4	3.894,9	941,1	1.573,1	11.224,6
2013	1.413,1	3.991,7	935,3	1.581,4	11.399,1
2014	1.285,2	3.797,3	837,7	1.602,1	11.225,2
Groei 2000-2014 (%)	33,8	432,9	11,6	20,5	132,3
Groei 2010-2014 (%)	10,7	21,6	3,7	15,3	23,3

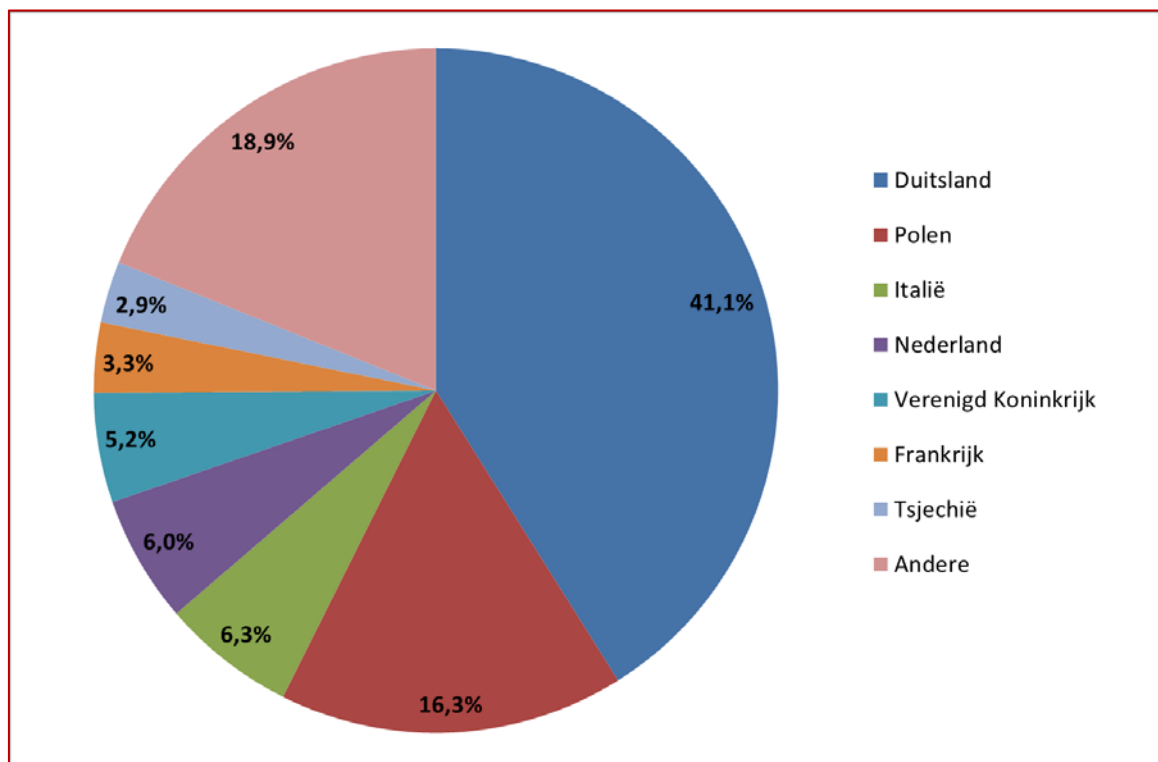
Bron: CE.

Voor varkensvleesproducten is het structurele belang van de buurlanden minder groot dan voor de andere onderzochte producten. Alhoewel Duitsland 41,1 % van de markt voor deze producten vertegenwoordigt, liggen de respectievelijke aandelen van Nederland (6,0 %), het Verenigd Koninkrijk (5,2 %) en Frankrijk (3,3 %) aanzienlijk lager dan die voor de andere productcategorieën. Het zijn wel nog steeds de landen die tot de EU-27 behoren die de meerderheid van de uitvoer voor deze categorie vertegenwoordigen, met een aandeel van 16,3 % voor Polen en 6,3 % voor Italië. Het aandeel van de uitvoer intra EU-27 (2010-2014) vertegenwoordigt 92,6 % van het totaal voor deze productcategorie.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Grafiek 14. Aandeel van de handelspartners in de Belgische uitvoer van varkensvlees, 2010-2014

(In %)

Bron: EC.

In tabel 18 vindt u de groei op lange termijn van de uitvoer van varkensvlees voor België en de buurlanden. Voor de uitvoer binnen de EU-27 vertonen Frankrijk en Nederland slechtere prestaties dan België (23,5 % en -0,4 % t.o.v. 28,4 % voor België). Duitsland kent de sterkste groei, met 409,2 % en plaatst zich dus boven de eurozone (110,4 %). Voor de drie belangrijkste bestemmingen voor België, presteert ons land het minst op de Duitse markt, voor Polen worden we voorafgegaan door Duitsland en Nederland, en voor Italië noteert België de slechtste prestatie van de ranglijst.

Voor de uitvoer buiten de EU-27 vertoont België een kleinere groei dan Duitsland (261,1 % voor België t.o.v. meer dan 600 % in Duitsland), maar ons land presteert wel beter dan Frankrijk (-14,4 %) en Nederland (183,0 %). Merk wel op dat de Belgische groei naar Zuid-Korea, onze belangrijkste handelspartner voor varkensvlees buiten de EU-27 (2010-2014), hoger ligt dan deze van de buurlanden.

De belangrijkste handelspartners van de eurozone, die het meest hebben bijgedragen aan de groei tussen 2000 en 2014 zijn Polen, Italië en het Verenigd Koninkrijk. De prestaties van de eurozone voor de uitvoer van varkensvlees liggen hoger dan die van België naar de verschillende markten. Zo kan voor de eurozone en België een respectievelijk groei op lange termijn (2000-2014) van 8.309,1 % en 6.825,5 % worden vastgesteld naar Polen; 53,0 % en -38,7 % naar Italië; en 168,9 % en 101,8 % naar het Verenigd Koninkrijk.

Tabel 18. Groei van de uitvoer van varkensvlees naar de belangrijkste partners op lange termijn

(In %, tenzij anders vermeld)

	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Eurozone
Uitvoer in 2014 (in miljoen euro)	1.285,2	3.797,3	837,7	1.602,1	11.225,2
Groei van de uitvoer 2000 tot 2014	33,8	432,9	11,6	20,5	132,3
Uitvoer binnen de EU-27 in 2014 (in miljoen euro)	1.205,3	3.187,3	636,7	1.173,6	8.801,4
Groei van de uitvoer binnen de EU-27 van 2000 tot 2014 waaronder	28,4	409,2	23,5	-0,4	110,4
Duitsland	-8,9		-33,8	-41,7	-16,1
Polen	6.825,5	754.576,2	466,1	10.214,2	8.309,1
Italië	-38,7	193,5	-9,4	-21,6	53,0
Export buiten de EU-27 in 2014 (in miljoen euro)	79,9	610,0	201,0	428,5	2.423,8
Groei van de uitvoer buiten de EU-27 van 2000 tot 2014 waaronder	261,1	604,3	-14,4	183,0	273,9
Zuid-Korea	1.985,8	.	-32,4	5,2	361,4
Rusland	-67,4	-78,3	-94,4	-78,2	-83,9
Oekraïne	.	5.797,7	-91,8	1.790,7	2.070,4

Bron: EC.

4.5.4. Brood en gebak (1905)

Gedurende de hele onderzochte periode situeert de Belgische uitvoer van brood en gebak zich op een hoger niveau dan die van Frankrijk en Nederland, maar lager dan Duitsland. In 2000 exporteerde ons land voor 915,3 miljoen euro aan producten uit deze categorie, tegenover 1.159,0 miljoen voor Duitsland, 725,7 miljoen voor Frankrijk en 499,0 miljoen voor Nederland. Tussen 2000 en 2014 ligt de Belgische groei lager dan die van de buurlanden, met 91,8 % t.o.v. meer dan 100 % overal elders. Maar België behoudt toch zijn tweede plaats. In 2014 werd voor niet minder dan 1.755,9 miljoen euro door ons land uitgevoerd, meer dan Frankrijk en Nederland, maar minder dan Duitsland.

Op korte termijn (2010-2014) steeg de Belgische uitvoer sterker dan die van de buurlanden, met een groei van 38,5 % t.o.v. 17,4 % in Duitsland, 25,6 % in Frankrijk en 20,4 % voor Nederland. De eurozone realiseerde een uitvoergroei van 30,0 %.

Tabel 19. Uitvoer van brood en gebak

(In miljoen euro)

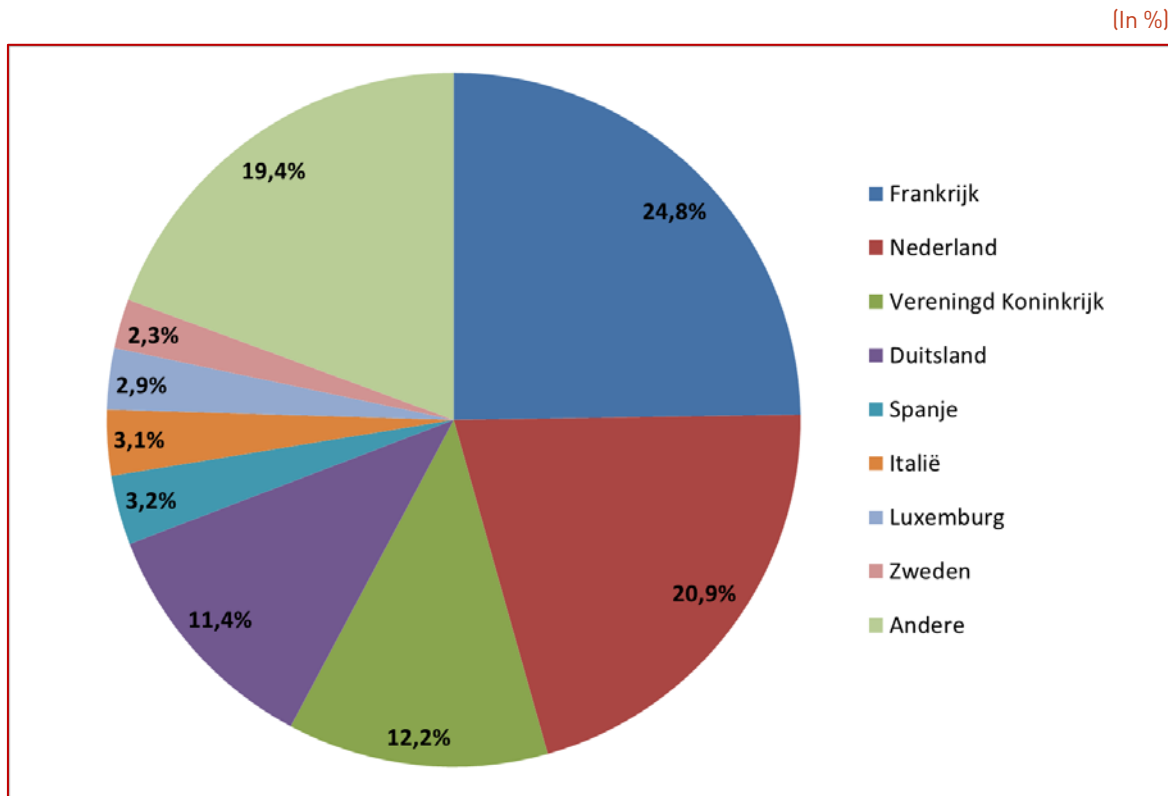
	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Eurozone
2000	915,3	1.159,0	725,7	499,0	4.841,1
2001	993,6	1.204,0	759,5	482,8	5.147,6
2002	1.053,7	1.399,2	795,7	538,8	5.604,2
2003	1.094,1	1.551,3	854,4	599,5	5.940,0
2004	1.118,6	1.740,1	944,9	582,1	6.313,3
2005	1.142,2	1.831,5	986,3	551,2	6.577,7
2006	1.140,5	2.012,9	1.025,2	707,1	7.058,7
2007	1.175,8	2.294,3	1.132,4	735,5	7.477,7
2008	1.288,8	2.496,9	1.214,7	773,7	8.139,1
2009	1.249,1	2.443,7	1.190,9	827,0	8.099,6
2010	1.267,9	2.569,3	1.221,1	890,4	8.525,7
2011	1.423,5	2.722,5	1.277,9	966,0	9.271,4
2012	1.559,2	2.872,3	1.421,0	1.026,1	10.045,2
2013	1.741,8	3.012,8	1.527,0	1.075,1	10.776,0
2014	1.755,9	3.015,5	1.534,3	1.072,4	11.082,9
Groei 2000-2014 (%)	91,8	160,2	111,4	114,9	128,9
Groei 2010-2014 (%)	38,5	17,4	25,6	20,4	30,0

Bron: EC.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De analyse van de structuur van de Belgische handelsstromen (2010-2014) geeft aan dat de uitvoer van dit soort producten overwegend bestemd is voor de buurlanden, met bijna de helft voor Nederland en Frankrijk. Bijna 70 % van de uitvoer van ons land gaat naar onze buurlanden. Het aandeel van de handel intra EU-27 (2010-2014) vertegenwoordigt 87,7 % in het totaal voor deze productcategorie.

Grafiek 15. Aandeel van de handelspartners in de Belgische uitvoer van brood en gebak, 2010-2014

Bron: EC.

Op lange termijn blijkt de groei van de Belgische uitvoer zowel binnen als buiten de EU-27 minder te groeien dan in de buurlanden. Voor de uitvoer binnen de EU-27 presteert Frankrijk beter dan België (met een groei van 94,2 % t.o.v. 92,7 % voor België). Duitsland kent de sterkste groei, met 146,6 % en plaatst zich dus boven de eurozone (117,1 %) en Nederland (109,8 %). Voor de drie belangrijkste bestemmingen voor België, noteert ons land goede resultaten naar Frankrijk en Nederland (hoewel Duitsland nog beter presteert dan België), maar de groei naar het Verenigd Koninkrijk ligt onder het niveau dat werd bereikt door de buurlanden en de eurozone.

Voor landen buiten de EU-27 zijn de drie belangrijkste Belgische handelspartners in de periode 2010-2014 de Verenigde Staten, Rusland en Zwitserland. Hoewel de Belgische prestaties richting de Verenigde Staten lager liggen dan voor alle buurlanden (-14,4 % tegenover een stijging voor de buurlanden en een toename met 48,4 % voor de eurozone), zijn ze meer gemengd voor de Russische markt : met +343,8 %, meer dan Frankrijk (-43,8 %), maar minder dan Duitsland (767,6 %) en Nederland (629,2 %). De eurozone realiseerde een uitvoergroei

van 555,7 % naar Rusland. Merk wel de goede prestaties naar Zwitserland op, waar België, met 313,1 % groei tussen 2000 en 2014, de leider is van alle buurlanden.

Frankrijk, Nederland en het Verenigd Koninkrijk lijken de belangrijkste handelspartners van België net zoals voor de eurozone. De prestaties van de eurozone voor de uitvoer van brood en gebak naar het Verenigd Koninkrijk zijn beter dan die van België, met een groei op lange termijn (2000-2014) van 131,6 % t.o.v. van 82,5 % voor België. Maar België kent een grotere groei dan de eurozone voor de Franse markt (110,8 % t.o.v. 83,4 % voor de eurozone en de Nederlandse markt (161,4 % t.o.v. 154,8 % voor de eurozone).

Tabel 20. Groei van de uitvoer van brood en gebak naar de belangrijkste partners op lange termijn

(In %, tenzij anders vermeld)

	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Eurozone
Uitvoer in 2014 (in miljoen euro)	1.755,9	3.015,5	1.534,3	1.072,4	11.082,9
Groei van de uitvoer 2000 tot 2014	91,8	160,2	111,4	114,9	128,9
Uitvoer binnen de EU-27 in 2014 (in miljoen euro)	1.525,2	2.532,8	1.236,8	854,0	8.876,3
Groei van de uitvoer binnen de EU-27 van 2000 tot 2014 waaronder	92,7	146,6	94,2	109,8	117,1
Frankrijk	110,8	47,1		49,7	83,4
Nederland	161,4	174,8	68,0		154,8
Verenigd Koninkrijk	82,5	231,3	170,0	210,4	131,6
Uitvoer buiten de EU-27 in 2014 (in miljoen euro)	230,6	482,7	297,4	218,3	2.206,6
Groei van de uitvoer buiten de EU-27 van 2000 tot 2014 waaronder	86,4	266,1	234,2	137,7	193,0
Verenigde Staten	-14,4	96,9	175,3	5,7	48,4
Rusland	343,8	767,6	-43,8	629,2	555,7
Zwitserland	313,1	214,5	228,2	52,1	210,0

Bron: EC.

4.5.5. Chocolade (1806)

Het belang van de Belgische chocolade-industrie voor de uitvoer is zichtbaar in tabel 21. Voor dit product was de Belgische uitvoer in 2000 (ter waarde van 1.061,3 miljoen euro) hoger dan die van Frankrijk (675,3 miljoen euro) en Nederland (642,8 miljoen euro). Van alle buurlanden voerde enkel Duitsland meer producten uit van deze categorie, met een waarde van 1.118,8 miljoen euro. In 2014 behield dat België zijn voorsprong ten opzichte van Frankrijk en Nederland, maar met Duitsland werd het verschil groter in het voordeel van Duitsland. Onze uitvoer bereikte een waarde van 2.219,9 miljoen euro tegenover 3.581,3 miljoen euro voor onze Duitse buur.

De Belgische groei op lange termijn (2000-2014) ligt dan ook lager dan in Duitsland (109,2 %, t.o.v. 220,1 %), Nederland (117,6 %) en de eurozone (152,1 %). Alleen in Frankrijk was de groei op lange termijn minder sterk dan België, met 79,6 %. Deze vaststelling geldt ook op korte termijn aangezien België met zijn groei van 30,1 % tussen 2010 en 2014 beter presteert dan Frankrijk (20,5 %), maar minder goed dan Duitsland (42,2 %) en Nederland (54,2 %). De eurozone ging met een groei van 36,3 % iets meer vooruit dan België.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Tabel 21. Uitvoer van chocolade

(In miljoen euro)

	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Eurozone
2000	1.061,3	1.118,8	675,3	642,8	4.389,4
2001	1.116,3	1.262,5	696,4	678,7	4.702,5
2002	1.195,1	1.392,6	748,7	702,1	5.031,0
2003	1.238,7	1.403,9	756,6	734,2	5.177,0
2004	1.324,4	1.516,6	828,6	700,4	5.467,4
2005	1.402,1	1.533,6	708,3	755,3	5.631,8
2006	1.466,9	1.774,7	787,0	823,5	6.204,2
2007	1.630,2	2.035,8	916,7	964,3	7.189,4
2008	1.621,0	2.242,0	932,4	1.019,4	7.554,8
2009	1.595,4	2.246,0	923,8	953,8	7.503,9
2010	1.705,9	2.518,8	1.006,9	906,8	8.120,0
2011	1.858,9	2.768,1	1.126,1	1.108,8	9.013,9
2012	1.939,8	2.989,1	1.179,1	1.019,4	9.511,2
2013	2.055,1	3.211,3	1.163,7	1.286,9	10.162,0
2014	2.219,9	3.581,3	1.213,0	1.398,8	11.065,4
Groei 2000-2014 (%)	109,2	220,1	79,6	117,6	152,1
Groei 2010-2014 (%)	30,1	42,2	20,5	54,2	36,3

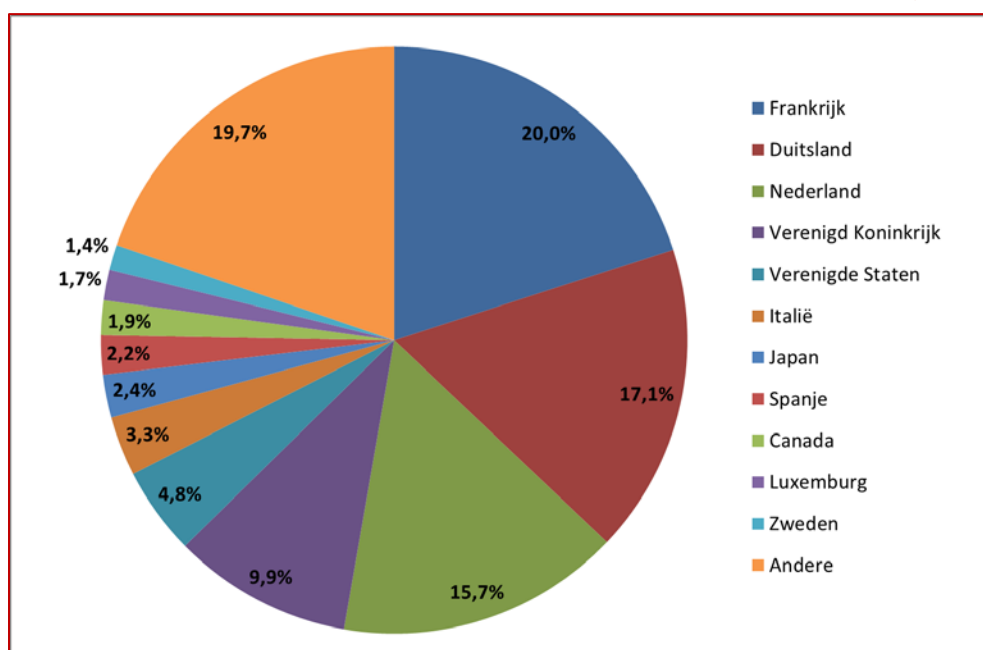
Bron: EC.

De belangrijkste handelspartners van België voor de periode van 2010-2014 zijn opnieuw de buurlanden. Hun gezamenlijke aandeel in de uitvoer van België is nog steeds laag in vergelijking met andere producten die in deze studie werden geanalyseerd (Frankrijk, Duitsland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk vertegenwoordigen 62,6 % van het totaal). De Verenigde Staten, Japan, Canada zijn de landen buiten de EU-27 die een aandeel van meer dan 1,0 % vertegenwoordigen. In totaal is 78,6 % van de Belgische uitvoer van deze categorie gericht op partners binnen de EU-27.

39

Grafiek 16. Aandeel van de handelspartners in de Belgische uitvoer van chocolade

(2010-2014, in %)

Bron: EC.

De analyse van de evolutie van de uitvoer van chocolade tussen 2000 en 2014 voor de belangrijkste partners van België toont grote verschillen zowel binnen de EU-27 als daarbuiten. Binnen de EU-27 presteert België slechter dan Duitsland en de eurozone (89,8 % groei tussen 2000 en 2014 t.o.v. respectievelijk 188,5 % en 124,5 %). Op de Franse markt blijft België achter Nederland en de eurozone. De Belgische uitvoergroei naar Nederland is ook minder groot dan die van Frankrijk, maar groter dan die van Duitsland. België mag trots zijn op de goede vooruitgang qua uitvoer van chocolade op de Duitse markt. Met een groei van 86,6 % steekt ons land de buurlanden en de eurozone (die steeg met 44,3 %) voorbij.

Buiten de EU-27 staat België in termen van uitvoergroei op de voorlaatste plaats van alle buurlanden met 227,7 % (groei 2000-2014), Frankrijk staat op de laatste plaats (165,2 %). Duitsland groeide diezelfde periode met 391,6 %, Nederland met 286,9 % en de eurozone met 282,0 %. Voor de drie belangrijkste Belgische handelspartners buiten de EU-27 groeit Duitsland systematisch meer dan ons land. De Belgische prestaties zijn of vergelijkbaar met die van Frankrijk (Japanse markt) of beter (US en Canada). België ging meer vooruit dan Nederland op de Japanse en Amerikaanse markten, maar verloor terrein op de Canadese markt. Tot slot behaalt België betere prestaties dan de eurozone naar Japan en de Verenigde Staten, maar minder goede resultaten naar Canada.

De belangrijkste handelspartners van de eurozone, die het meest bijdroegen aan de groei tussen 2000 en 2014 zijn het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Nederland. De prestaties van de eurozone voor de uitvoer van chocolade zijn groter zijn dan die van België in Frankrijk en Nederland. Zo registreerde de eurozone op lange termijn (2000-2014) een groei van 80,1 % naar Frankrijk (ten opzichte van 57,4 % voor België) en 143,0 % naar Nederland (tegenover 140,3 % voor België). België kent echter een grotere groei dan de eurozone op de Britse markt (154,7 % tegen 148,1 % voor de eurozone).

40

Tabel 22. Groei van de uitvoer van chocolade naar de belangrijkste partners op lange termijn

(In %, tenzij anders vermeld)

	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Eurozone
Uitvoer in 2014 (in miljoen euro)	2.219,9	3.581,3	1.213,0	1.398,8	11.065,4
Groei van de uitvoer 2000-2014	109,2	220,1	79,6	117,6	152,1
Uitvoer binnen de EU-27 in 2014 (in miljoen euro)	1.730,7	2.724,8	967,9	930,7	8.127,9
Groei van de uitvoer binnen de EU-27 van 2000 tot 2014 waaronder	89,8	188,5	66,1	78,3	124,5
Frankrijk	57,4	47,6	.	72,4	80,1
Duitsland	86,6	.	-19,7	44,9	44,3
Nederland	140,3	91,3	214,7	.	143,0
Uitvoer buiten de EU-27 in 2014 (in miljoen euro)	489,2	856,5	245,1	468,1	2.937,5
Groei van de uitvoer buiten de EU-27 van 2000 tot 2014 waaronder	227,7	391,6	165,2	286,9	282,0
Verenigde Staten	166,6	219,7	131,0	77,4	95,8
Japan	120,2	178,2	136,8	50,2	62,7
Canada	95,8	230,5	57,9	152,5	144,0

Bron: EC.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

5. Besluit

Deze studie, gebaseerd op de Comext-gegevens, benadrukt het belang van de agrovoedingsindustrie voor de Belgische uitvoer (8 % van het totaal). Deze sector kende een bijna continue groei tijdens de onderzoeksperiode (2000-2014). De toename (86,1 % voor België) is groter dan die van Frankrijk (54,1 %), maar lager dan die van Duitsland (145,4 %), Nederland (104,6 %) en de eurozone (106,9 %).

Net als de meeste Belgische uitvoer, is de buitenlandse handel van producten van de agrovoedingsindustrie vooral gericht naar de buurlanden van België en, indien breder bekeken, de landen binnen de EU-27 (85,5 % van de totaal). In vergelijking met de ons omringende landen is België het land dat het meest gericht is op de EU-27 wetende dat de vier belangrijkste handelspartners (Frankrijk, Duitsland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk) alleen al goed zijn voor meer dan driekwart van de Belgische uitvoer van producten uit de agrovoedingsindustrie. De belangrijkste handelspartners van België buiten de EU-27 zijn de Verenigde Staten, Rusland en Algerije, terwijl China en Zwitserland het vaakst worden genoemd als belangrijkste partners van onze buurlanden. Voor de eurozone is de top drie Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk voor handel binnen de EU-27; de US, Rusland en China voor handel buiten de EU-27.

Voor België zijn het vooral de buurlanden die bijdroegen aan de toename van de uitvoer van agrovoedingsmiddelen binnen de EU-27 tussen 2000 en 2014, terwijl de US, China en Brazilië sterk bijdroegen aan de groei van de uitvoer buiten de EU-27 voor diezelfde periode. Onder andere naar Zuid-Afrika, Brazilië, Polen en Noorwegen kende België een sterkere groei van de uitvoer van agrovoedingsmiddelen dan vanuit de eurozone gedurende de periode van 2000-2014. Omgekeerd presteerde de Belgische uitvoer minder goed dan die uit de eurozone naar landen zoals China, Hongarije en Bulgarije.

41

Voor de Belgische agrovoedingsindustrie kunnen een aantal belangrijke sectoren worden aangeduid in functie van hun belang voor de uitvoer: dit zijn onder meer de andere voedingsmiddelen (waaronder chocolade), groenten en fruit, vlees en zuivelproducten. Deze sectoren boekten een gezamenlijk marktaandeel van 67,4 % van de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen. De sector van de vervaardiging van dranken werd ook nader bekeken wegens de belangrijke bijdrage ervan aan de toegevoegde waarde, maar deze sector is wel minder belangrijk dan de bovengenoemde sectoren.

Dankzij een meer gedetailleerde analyse van de producten van deze Nace-sectoren kwamen vijf productcategorieën naar voor waarvan de uitvoerprestaties (gemeten door de groei ervan tussen 2000 en 2014) voor België lager zijn dan die van de eurozone. Het gaat om water met toegevoegde suiker (2202), vleesbereidingen (1602), varkensvlees (0203), brood en gebak (1905), en chocolade (1806). Voor water met toegevoegde suiker en voor brood en gebak, slaagde de Belgische voedingsindustrie er de laatste jaren (2010-2014) evenwel in om wat terrein terug te winnen.

Voor elk van deze producten werd een analyse van de Belgische uitvoer en de uitvoer vanuit de buurlanden uitgevoerd. Deze analyse gaf aan dat België een aanzienlijke groei kende in de periode van 2000-2014 voor elk product, maar dat deze groei kleiner was dan die van Duits-

land. Onze economie noteert een hogere groei dan Frankrijk voor water met toegevoegde suiker, vleesbereidingen, varkensvlees en chocolade, maar een lagere voor brood en gebak. In vergelijking met Nederland behaalt België de beste prestaties op het gebied van varkensvlees maar mindere prestaties voor de vier andere geselecteerde producten.

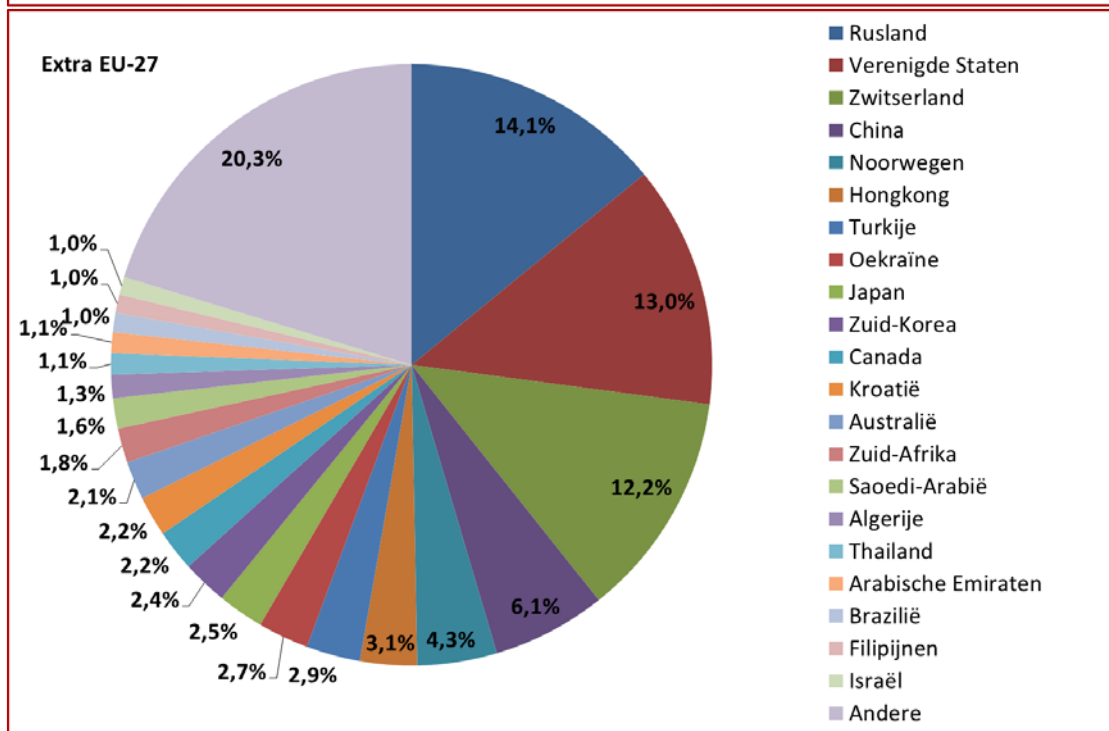
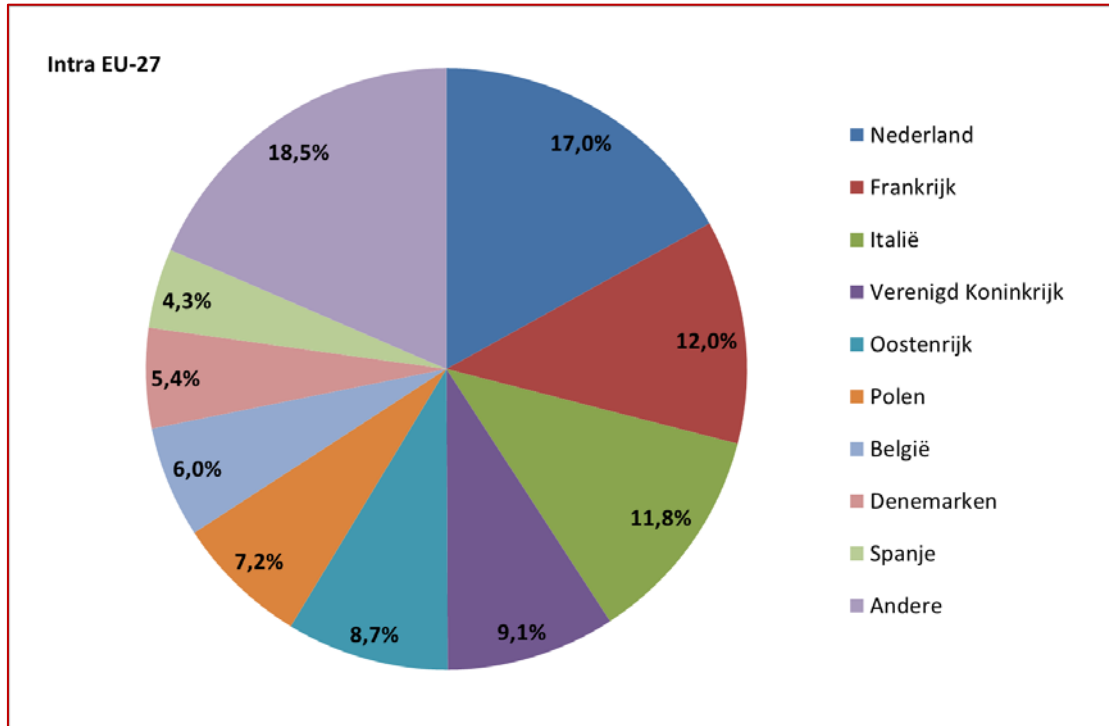
Deze conclusies kunnen in de toekomst het onderwerp uitmaken van een kwalitatieve analyse waarbij dieper ingegaan wordt op deze thematiek.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Bijlagen

Bijlage 1. Aandeel van de landen in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen voor de eurozone binnen en buiten de EU-27 voor Duitsland, 2010-2014

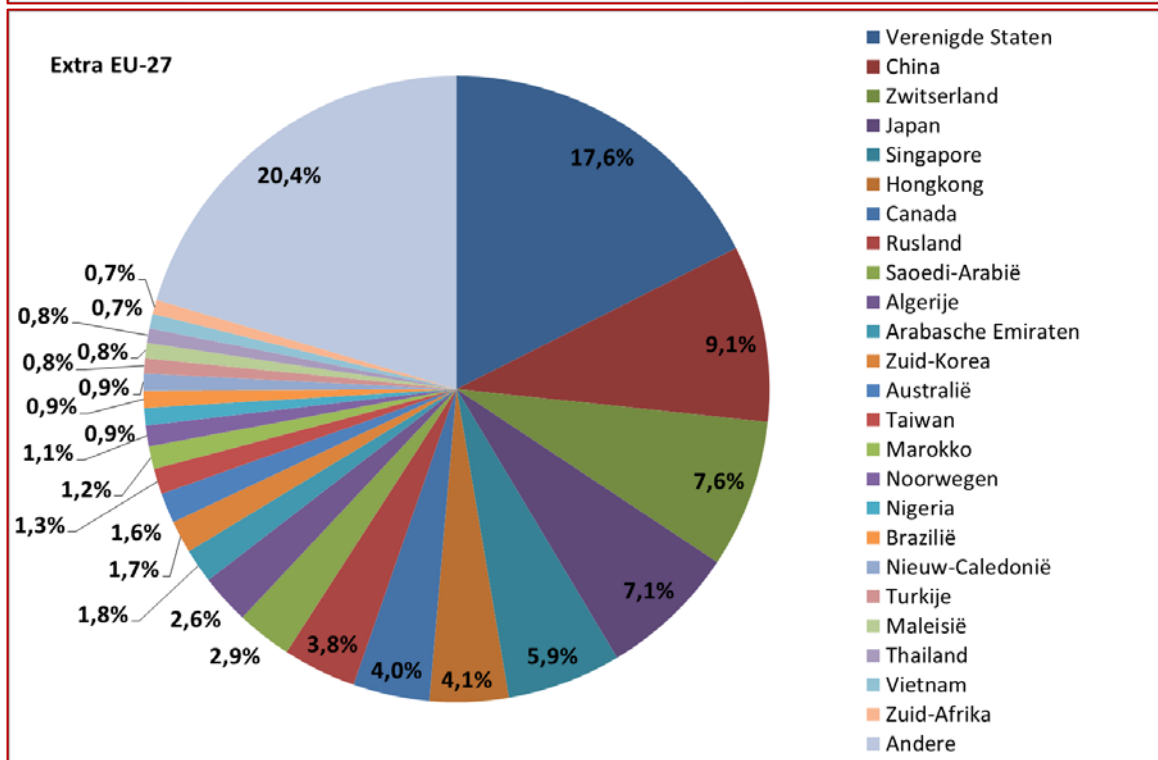
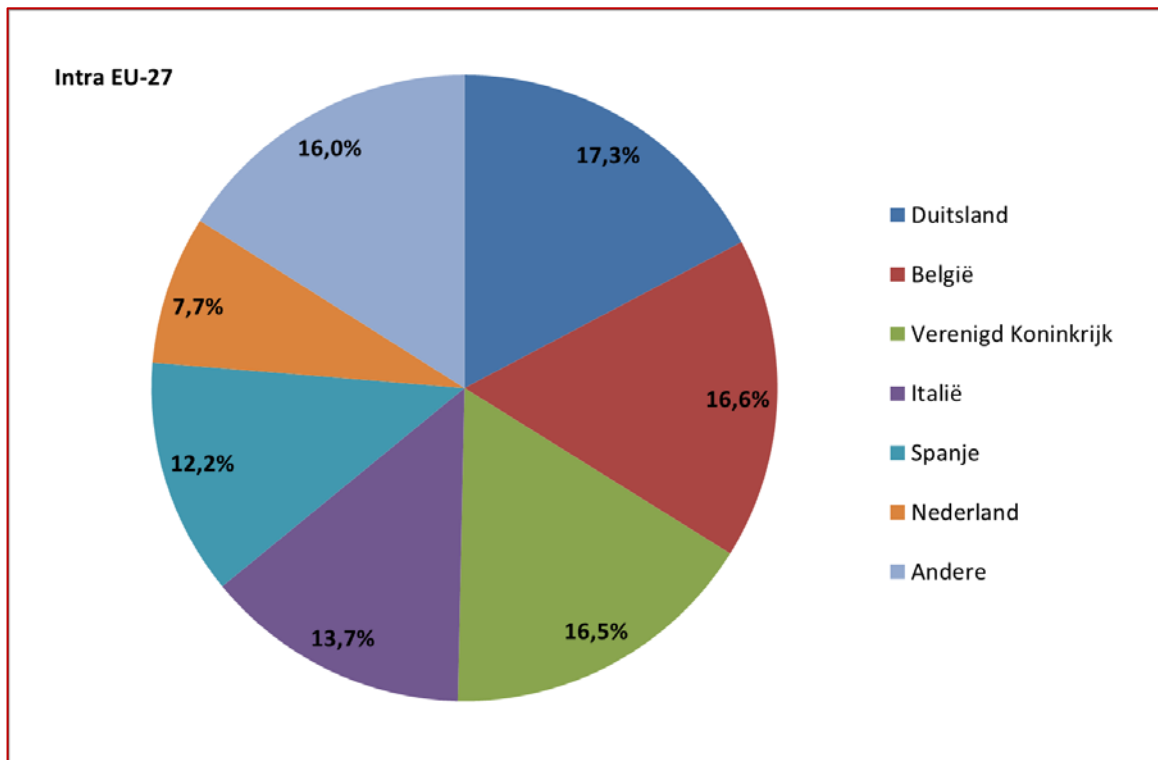
(In %)

Bron: EC

Bijlage 2. Aandeel van de landen in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen voor de eurozone binnen en buiten de EU-27 voor Frankrijk

(2010-2014, in %)

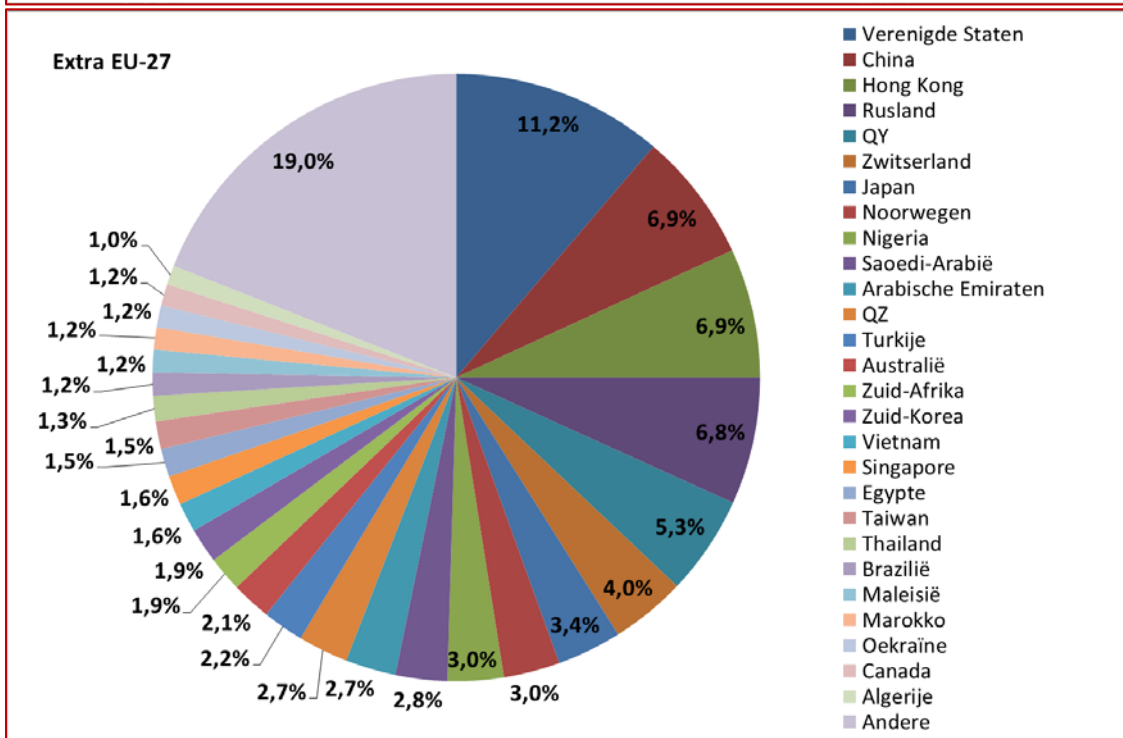
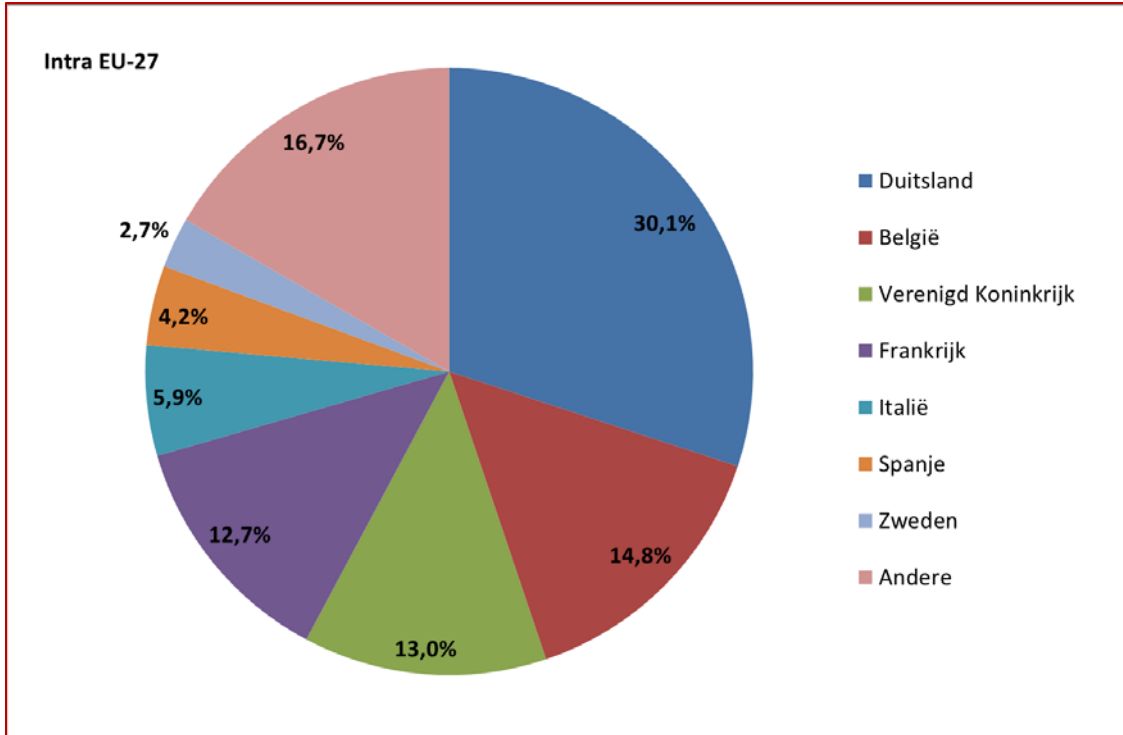

Bron: EC.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Bijlage 3. Aandeel van de landen in de totale uitvoer van agrovoedingsmiddelen voor de eurozone binnen en buiten de EU-27 voor Nederland

[2010-2014, in %]

QY= Landen en regio's die niet gespecificeerd zijn om commerciële of militaire redenen in het kader van de intra-EU-handel.
 QZ = Landen en regio's die niet gespecificeerd zijn om commerciële of militaire redenen in het kader van de extra-EU-handel.
 Bron: EC.

Bijlage 4. Afkorting van de landen (onder meer in de grafieken 9 en 10)

AE	Verenigde Arabische Emiraten	JP	Japan
AO	Angola	KR	Zuid-Korea
AT	Oostenrijk	LT	Litouwen
AU	Australië	LU	Luxemburg
BE	België	LV	Letland
BG	Bulgarije	MT	Malta
BR	Brazilië	NG	Nigeria
CA	Canada	NL	Nederland
CH	Zwitserland	NO	Noorwegen
CN	China	PL	Polen
CY	Cyprus	PT	Portugal
46 CZ	Tsjechische Republiek	RO	Roemenië
DE	Duitsland	RU	Rusland
DK	Denemarken	SA	Saoedi-Arabië
DZ	Algerije	SE	Zweden
EE	Estland	SG	Singapore
ES	Spanje	SI	Slovenië
FI	Finland	SK	Slovakije
FR	Frankrijk	TR	Turkije
GB	Verenigd Koninkrijk	UA	Oekraïne
GR	Griekenland	US	Verenigde Staten
HK	Hongkong	ZA	Zuid-Afrika
HR	Kroatië		
HU	Hongarije		
IE	Ierland		
IL	Israël		
IT	Italië		

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Bijlage 5. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.1

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrovoo-dingsmidde-len (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
0203 Varkensvlees, vers, gekoeld of bevroren	1.282,8	4,7	31,8	32,6	132,0
0207 Vlees en eetbaar slachtafval, vers, gekoeld of bevroren, van hanen, kippen, eenden, ganzen, kalkoenen en parelhoenders [huisdieren]	749,5	2,8	18,6	92,4	64,2
1602 Bereidingen en conserven van vlees, slachtafval of bloed (excl. worst en soortgelijke producten. Evenals vleesextracten en -sappen)	542,4	2,0	13,4	37,5	134,6
0201 Vlees van runderen, vers of gekoeld	540,1	2,0	13,4	84,6	70,0
0206 Eetbaar slachtafval van runderen, van varkens, van schapen, van geiten, van paarden, van ezels, van muilieren of van muilezels, vers, gekoeld of bevroren	115,3	0,4	2,9	167,6	323,4
0210 Vlees en eetbaar slachtafval, gezouten, gepekeld, gedroogd of gerookt; meel en poeder van vlees of van eetbaar slachtafval	108,2	0,4	2,7	22,9	118,0
0204 Vlees van schapen of van geiten, vers, gekoeld of bevroren	96,3	0,4	2,4	43,3	97,0
1601 Worst en vergelijkbare producten van vlees, van slachtafval of van bloed; bereidingen van deze producten, voor menselijke consumptie	95,2	0,4	2,4	15,3	158,8
4101 Huiden en vellen van runderen (buffels daaronder begrepen), van paarden of van paardachtigen, ongelooïd (vers, gezouten, gedroogd, gekalkt, gepekeld („pickled”) of anderszins geconserveerd, doch niet gelooïd, niet tot perkament verwerkt of verder bewerkt), ook indien onthaard of gesplit	72,9	0,3	1,8	1,1	32,9
0205 Vlees van ezels, van muilieren of van muilezels, vers, gekoeld of bevroren	68,5	0,3	1,7	-21,0	10,5
0208 Vlees en eetbaar slachtafval, vers, gekoeld of bevroren van konijnen, hazen, duiven en andere diersoorten	64,9	0,2	1,6	81,1	36,2
0202 Vlees van runderen, gekoeld	57,7	0,2	1,4	82,6	-1,0
0504 Darmen, blazen en magen van dieren (andere dan die van vissen)	41,9	0,2	1,0	101,8	127,2
2301 Meel, poeder en pellets van vlees, van slachtafval, van vis, van schaaldieren, van weekdieren of van andere ongewervelde waterdieren, ongeschikt voor menselijke consumptie; kanen:	39,6	0,1	1,0	26,2	146,0
0511 Producten van dierlijke oorsprong, elders genoemd noch elders onder begrepen; dode dieren van alle soorten, niet geschikt voor menselijke consumptie:	36,7	0,1	0,9	31,4	142,4
1501 Varkensvet (reuzel daaronder begrepen) en vet van gevogelte, gesmolten of anderszins geëxtraheerd	32,4	0,1	0,8	270,7	215,5

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrov voedingsmiddelen (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
0209 Spek (ander dan doorregen spek), alsmede varkensvet en vet van gevogelte, niet gesmolten noch anderszins geëxtraheerd, vers, gekoeld, bevroren, gezouten, gepekeld, gedroogd of gerookt	30,7	0,1	0,8	23,8	143,6
5101 Wol, niet gekaard, niet gekamd	23,7	0,1	0,6	97,2	50,0
0506 Beenderen en hoornpitten, ruw, ontvet of eenvoudig voorbehandeld (doch niet in vorm gesneden), met zuur behandeld of ontdaan van gelatine; poeder en afval van deze stoffen	20,7	0,1	0,5	-11,6	157,3
1502 Rund-, schapen- of geitenvet (behalve varkensstearine, spekolie, oleostearine, oleomargarine en talkolie, niet geëmulgeerd, niet vermengd, noch op andere wijze bereid)	10,7	0,0	0,3	194,3	64,5
4103 Andere huiden en vellen, ongeloid (vers, gezouten, gedroogd, gekalkt, gepekeld ("pickled") of anderszins geconserveerd, doch niet geloid, niet tot perkament verwerkt of verder bewerkt), ook indien onthaard of gesplit	1,7	0,0	0,0	35,7	199,9
4102 Huiden en vellen van schapen (vers, gezouten, gedroogd, gekalkt, gepekeld ("pickled") of anderszins geconserveerd, doch niet geloid, niet tot perkament verwerkt of verder bewerkt), ook indien onthaard of gesplit	0,8	0,0	0,0	-95,1	3,7
6701 Geprepareerde vogelhuiden, met hun veren of dons bezet; veren, delen van veren en dons en producten, andere dan de producten van nr. 0505 en schachten en spoelen, bewerkt	0,7	0,0	0,0	-53,4	22,7
0510 Grijs amber, bevergeil, civet en muskus; Spaanse vlieg; gal, ook indien gedroogd; klieren en andere stoffen van dierlijke oorsprong, die worden gebruikt voor het bereiden van farmaceutische producten, vers, gekoeld, bevroren of anderszins voorlopig geconserveerd	0,2	0,0	0,0	2750,6	3,4
0502 Haar van varkens of van wilde zwijnen, van dassenhaar en ander dierlijk haar, voor borstelwerk. Afval van dit haar	0,2	0,0	0,0	-89,5	-56,8
0505 Vogelhuizen en andere delen van vogels, met veren of dons bezet, veren en delen van veren (ook indien bijgesneden) en dons, ruw, gereinigd, ontsmet of op andere wijze behandeld ter voorkoming van bederf, poeder en afval, van veren of van delen van veren	0,1	0,0	0,0	-97,1	133,2
0507 Ivoor, schildpad, walvisbaarden (walvisbaardhaar daaronder begrepen), horens, geweiën, hoeven, nagels, klauwen en snavelen, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet in vorm gesneden; poeder en afval van deze stoffen	0,0	0,0	0,0	-33,3	593,6

Bron: EC.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Bijlage 6. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.3

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrovoo-dingsmidde-len (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
2004 Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren	1084,6	4,0	21,0	333,0	175,3
0803 Bananen, "plantains" daaronder begrepen, vers of gedroogd	974,0	3,6	18,8	37,9	52,4
0710 Groenten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren	941,3	3,5	18,2	89,0	91,4
2009 Ongegist vruchten- of groentesappen (druivenmost daaronder begrepen), zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	885,5	3,3	17,1	44,2	48,7
2005 Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, niet bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 2006	464,1	1,7	9,0	76,2	87,7
2008 Vruchten en andere eetbare plantendelen, op andere wijze bereid of verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of alcohol, elders genoemd noch elders onder begrepen	170,2	0,6	3,3	153,5	89,9
0804 Dadels, vijgen, ananassen, advocaten (avocado's), guaves, manga's en manggistans, vers of gedroogd	165,7	0,6	3,2	90,2	204,4
2007 Jam, vruchtengelei, marmelade, vruchtenmoes en vruchtenpasta, door koken of stoven verkregen, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	146,0	0,5	2,8	124,9	179,3
0811 Vruchten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	143,5	0,5	2,8	199,4	157,6
1105 Meel, gries, poeder, vlokken, korrels en pellets, van aardappelen	51,1	0,2	1,0	310,4	109,1
2001 Groenten, vruchten en andere eetbare plantendelen, bereid of verduurzaamd in azijn of in azijnzuur	39,9	0,1	0,8	-10,7	85,6
0806 Druiven, rozijnen, krenten	38,0	0,1	0,7	-75,5	50,1
0712 Gedroogde groenten, ook indien in stukken of in schijven gesneden, dan wel fijngemaakt of in poedervorm, doch niet op andere wijze bereid	26,6	0,1	0,5	111,6	86,5
0711 Groenten, voorlopig verduurzaamd (bijvoorbeeld door middel van zwaveldioxide of in water waaraan, voor het voorlopig verduurzamen, zout, zwavel of andere stoffen zijn toegevoegd), doch als zodanig niet geschikt voor dadelijke consumptie	13,0	0,0	0,3	122,8	76,3
2308 Plantaardige zelfstandigheden en plantaardig afval, plantaardige residu's en bijproducten, ook indien in pellets, van de soort gebruikt voor het voederen van dieren, elders genoemd noch elders onder begrepen	10,5	0,0	0,2	113,9	45,8
2002 Tomaten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren	9,7	0,0	0,2	57,1	98,7

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrov voedingsmiddelen (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
0813 Vruchten, andere dan bedoeld bij de posten 0801 tot en met 0806, gedroogd; mengsels van noten en gedroogde vruchten, bedoeld bij dit hoofdstuk	7,4	0,0	0,1	29,7	252,4
2003 Paddenstoelen en truffels, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur	3,9	0,0	0,1	37,9	12,3
0814 Schillen van citrusvruchten en van meloenen (watermeloenen daaronder begrepen), vers, bevroren, gedroogd, dan wel in water waaraan, voor het voorlopig verduurzamen, zout, zwavel of andere stoffen zijn toegevoegd	0,4	0,0	0,0	786,3	100,3
0812 Fruit, voortopig verduurzaamd (bijvoorbeeld door middel van zwaveldioxide of in water waaraan, voor het voorlopig verduurzamen, zout, zwavel of andere stoffen zijn toegevoegd), doch als zodanig niet geschikt voor dadelijke consumptie	0,3	0,0	0,0	-94,0	18,7

Bron: EC.

Bijlage 7. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.4

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrov voedingsmiddelen (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
1517 Margarine; mengsels en bereidingen, voor menselijke consumptie, van dierlijke of plantaardige vetten of oliën	552,7	2,0	31,3	233,0	197,7
1514 Koolzaad-, raapzaad- en mosterdzaadolie, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	295,3	1,1	16,7	78,9	125,5
2304 Perskoeken en andere vaste afvallen, verkregen bij de winning van sojaolie, ook indien fijngemaakt of in pellets	203,2	0,8	11,5	-5,9	148,5
2306 Perskoeken en andere vaste afvallen, ook indien fijngemaakt of in pellets, verkregen bij de winning van plantaardige vetten of oliën, andere dan bedoeld bij post 2304 of 2305	173,4	0,6	9,8	115,6	242,8
1515 Andere plantaardige vetten en vette oliën (jojobaolie daarin begrepen), alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	154,0	0,6	8,7	46,9	93,1
1512 Zonnebloemzaad-, saffloer- en katoenzaadolie, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	147,7	0,5	8,4	60,8	153,0
1516 Dierlijke en plantaardige vetten en oliën, alsmede fracties daarvan, geheel of gedeeltelijk gehydrogeneerd, veresterd, opnieuw veresterd of geëlaïdiniseerd, ook indien geraffineerd, doch niet verder bereid	50,0	0,2	2,8	-39,1	45,5

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrovoo-dingsmidde-len (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
1507 Sojaolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	42,4	0,2	2,4	-73,3	39,8
1511 Palmolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	33,4	0,1	1,9	27,7	328,4
1522 Afvallen, afkomstig van de bewerking van vetstoffen of van dierlijke of plantaardige was	23,5	0,1	1,3	2494,4	884,1
1508 Grondnotenolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	20,7	0,1	1,2	-2,2	-7,9
1506 Andere dierlijke vetten en oliën, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	17,5	0,1	1,0	386,0	725,8
1509 Olijfolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	13,6	0,1	0,8	264,8	137,7
1504 Vetten en oliën, van vis of van zeezoogdiere-n, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	11,6	0,0	0,7	981,5	319,4
1404 Plantaardige producten, elders genoemd noch elders onder begrepen	10,6	0,0	0,6	166,5	-0,2
1208 Meel van oliehoudende zaden en vruchten, ander dan mosterdmeel	8,9	0,0	0,5	-53,1	195,9
1513 Kokosolie (kopraolie), palmpitten- en babassunotenolie, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	4,0	0,0	0,2	-9,3	180,3
2305 Perskoeken en andere vaste afvallen, verkregen bij de winning van grondnotenolie, ook indien fijngemaakt of in pellets	2,5	0,0	0,1	156,5	126,3
1521 Plantaardige was (andere dan triglyceriden), bijenwas, was van andere insecten, alsmede walschot (spermaceti), ook indien geraffineerd of gekleurd	1,1	0,0	0,1	-17,3	115,6
1510 Andere olie en fracties daarvan, uitsluitend verkregen uit oljiven, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd, mengsels daarvan met olijfolie of fracties daarvan, bedoeld bij post 1509, daaronder begrepen	0,5	0,0	0,0	165,3	123,3
1503 Varkensstearine, spekolie, oleostearine, oleomargarine en talkolie, niet geëmulgeerd, niet vermengd, noch op andere wijze bereid	0,2	0,0	0,0	-99,3	180,4

Bron: EC.

Bijlage 8. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.5

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrovoedingsmiddelen (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
0402 Melk en room, ingedikt of met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	776,2	2,9	25,4	72,5	43,3
0406 Kaas en wrongel	677,4	2,5	22,1	80,2	106,1
0401 Melk en room, niet-ingedikt en zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	551,2	2,0	18,0	78,6	80,6
0405 Boter en andere van melk afkomstige vetstoffen; zuivelpasta's	476,7	1,8	15,6	50,9	89,2
2105 Consumptie-ijs, ook indien cacao bevattend	245,4	0,9	8,0	69,6	85,6
0403 Karnemelk, gestremde melk en room, yoghurt, kefir en andere gegiste of aangezuurde melk en room, ook indien ingedikt, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, gearomatiseerd of met toegevoegde vruchten of cacao	243,3	0,9	8,0	14,0	104,5
0404 Wei, ook indien ingedikt of met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen; producten bestaande uit natuurlijke bestanddelen van melk, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, elders genoemd noch elders onder begrepen	69,9	0,3	2,3	146,6	190,6
3501 Caseïne, caseïnat en andere derivaten van caseïne; lijm van caseïne	19,3	0,1	0,6	29,5	89,8

Bron: EC.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Bijlage 9. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.8

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrovoo-dingsmidde-len (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
1806 Chocolade en andere bereidingen voor menselijke consumptie die cacao bevatten	1.956,1	7,2	32,3	109,3	152,1
0901 Koffie, cafeïnevrije koffie daaronder begrepen, ook indien gebrand; bolsters en schillen van koffie; koffiesurrogaten die koffie bevatten, ongeacht de mengverhouding	835,8	3,1	13,8	151,1	248,5
2106 Producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen	615,7	2,3	10,2	145,2	152,6
1901 Moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel of moutextract	551,7	2,0	9,1	160,4	214,6
1704 Suikerwerk zonder cacao (witte chocolade daaronder begrepen)	488,9	1,8	8,1	124,0	79,2
1701 Rietsuiker en beetwortelsuiker, alsmede chemisch zuivere sacharose, in vaste vorm	374,1	1,4	6,2	-26,2	-2,2
2103 Sausen en preparaten voor sausen; samengestelde kruiden en dergelijke producten; mosterdmeel en bereide mosterd	309,5	1,1	5,1	171,9	189,6
1902 Deegwaren, ook indien gekookt of gevuld (met vlees of andere zelfstandigheden) dan wel op andere wijze bereid, zoals spaghetti, macaroni, noedels, lasagne, gnocchi, ravioli en cannelloni; koeskoes, ook indien bereid	228,4	0,8	3,8	90,2	119,6
04017 Vogeleieren in de schaal, vers, verduurzaamd of gekookt	108,7	0,4	1,8	102,2	104,1
2101 Extracten, essences en concentraten, van koffie, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie, van thee of van maté; gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan	102,6	0,4	1,7	59,4	147,5
1302 Plantensappen en plantensextracten; pectinstoffen, pectinaten en pectaten; agar-agar en andere uit plantaardige producten verkregen plantenslijmen en bindmiddelen, ook indien gewijzigd	77,7	0,3	1,3	300,6	51,4
0902 Thee, ook indien gearomatiseerd	69,5	0,3	1,1	44,2	97,4
2501 Zout (keuken- en tafelzout en gedenatureerd zout daaronder begrepen) en zuiver natriumchloride, ook indien in waterige oplossing of met toegevoegde zelfstandigheden om het klonteren tegen te gaan of om de strooibaarheid te bevorderen; zeewater	53,5	0,2	0,9	927,4	138,1
2102 Gist, ook indien inactief; andere eencellige micro-organismen, dood (andere dan de vaccins bedoeld bij post 3002); samengesteld bakpoeder	51,9	0,2	0,9	813,2	125,7
1803 Cacaopasta, ook indien ontvet	48,5	0,2	0,8	92,1	407,5
2104 Preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon; samengestelde gehomogeniseerde producten voor menselijke consumptie	41,0	0,2	0,7	46,3	83,8

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrov voedingsmiddelen (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
0408 Vogeleieren uit de schaal en eigeel, vers, gedroogd, gestoomd of in water gekookt, in een bepaalde vorm gebracht, bevroren of op andere wijze verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	34,5	0,1	0,6	-9,6	135,4
3502 Albuminen (daaronder begrepen concentraten van twee of meer weiproteïnen, bevattende meer dan 80 gewichtspercenten weiproteïnen, berekend op de droge stof), albuminaten en andere derivaten van albuminen	22,4	0,1	0,4	18,7	335,7
0904 Niet-scherpsmakende pepers, gedroogd, niet fijngemaakt en niet gemalen	14,7	0,1	0,2	63,0	126,6
0910 Gember, saffraan, kurkuma, tijm, laurierbladeren, kerrie en andere specerijen	14,5	0,1	0,2	118,8	200,4
1804 Cacaoboter, cacaoet en cacao-olie	9,2	0,0	0,2	147,7	175,9
1603 Extracten en sappen van vlees, vis, schaaldieren, weekdieren of andere ongewervelde waterdieren	8,5	0,0	0,1	2086,2	158,5
1805 Cacaopoeder, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	8,1	0,0	0,1	145,7	144,6
1703 Melasse verkregen bij de extractie of de raffinage van suiker	7,4	0,0	0,1	105,7	107,3
0908 Muskaatnoten, foelie, amomen en kardemon	3,6	0,0	0,1	10,1	27,4
2209 Tafelazijn, natuurlijke of verkregen uit azijnzuur	3,3	0,0	0,1	61,4	153,2
0905 Vanille	2,8	0,0	0,0	3.766,2	234,4
0909 Anijszaad, steranijszaad, venkelzaad, korianderzaad, komijnzaad en karwijzaad; jeneverbessen	1,9	0,0	0,0	100,0	208,8
2006 Groenten, vruchten, vruchtenschillen en andere plantendelen, gekonfijt met suiker (uitgedropen, geglaceerd of uitgekristalliseerd)	1,8	0,0	0,0	699,4	72,4
0906 Kaneel en kaneelknoppen	0,9	0,0	0,0	86,5	220,6
1802 Cacaodoppen, cacaochillen, cacaoviezen en andere afvallen van cacao	0,7	0,0	0,0	936,8	314,4
0907 Kruidnagels, moernagels en kruidnagelstelen	0,5	0,0	0,0	45,5	211,3

Bron: EC.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Bijlage 10. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 10.9

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrov voedingsmiddelen (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
2309 Bereidingen van de soort (mix van voedingsstoffen) gebruikt voor het voederen van dieren	1.161,9	4,3	99,6	148,6	143,3
1214 Koolrapen, voederbieten, voederwortels, hooi, luzerne, klaver, hanenkammetjes (esparcette), mergkool, lupine, wikke en dergelijke voedergewassen, ook indien in pellets	4,2	0,02	0,4	-24,5	352,7

Bron: EC.

Bijlage 11. De uitvoer van de belangrijkste producten van de Nace-sector 11.0

(In %, tenzij anders vermeld)

Product	Gemiddelde uitvoer (2010-2014) in miljoen euro	Aandeel in de Belgische uitvoer van agrov voedingsmiddelen (2010-2014)	Aandeel in de uitvoer van de Belgische Nace-sector (2010-2014)	Groei BE 2000-2014	Groei eurozone 2000-2014
2203 Bier van mout	945,2	3,5	38,3	180,6	77,5
2202 Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken	611,2	2,3	24,8	129,4	195,4
1107 Mout, ook indien gebrand	391,3	1,4	15,9	144,3	98,4
2201 Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, noch gearomatiseerd; ijs en sneeuw	160,6	0,6	6,5	75,5	50,1
2208 Ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcoholvolumegehalte van minder dan 80 % vol, gedistilleerde dranken, likeuren en andere dranken die gedistilleerde alcohol bevatten.	141,0	0,5	5,7	32,6	0,0
2204 Wijn van verse druiven, wijn waaraan alcohol is toegevoegd daaronder begrepen; druivenmost, andere dan bedoeld bij post 2009	120,9	0,4	4,9	35,9	70,7
2205 Vermout en andere wijn van verse druiven, bereid met aromatische planten of met aromatische stoffen	53,2	0,2	2,2	-37,2	80,8
2303 Afval van zetmeelfabrieken en dergelijke afval, bietenpulp, uitgerst suikerriet (ampas) en andere afval van de suikerindustrie, bostel (brouwerijafval), afval van branderijen, ook indien in pellets	34,2	0,1	1,4	225,1	240,6
2307 Wijnmoer; ruwe wijnsteen	7,0	0,0	0,3	4140,0	-63,5

Bron: EC.

Bijlage 12. CN4 codes in grafiek 11

- 0201 Vlees van runderen, vers of gekoeld
- 0203 Varkensvlees, vers, gekoeld of bevroren
- 0207 Vlees en eetbaar slachtafval van pluimvee bedoeld bij post 0105, vers, gekoeld of bevroren
- 0401 Melk en room, niet-ingedikt en zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
- 0402 Melk en room, ingedikt of met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
- 0406 Kaas en wrongel
- 0710 Groenten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren
- 1517 Margarine; mengsels en bereidingen, voor menselijke consumptie, van dierlijke of plantaardige vetten of oliën of van fracties van verschillende vetten en oliën bedoeld bij dit hoofdstuk, andere dan de vetten en oliën of fracties daarvan, bedoeld bij post 1516
- 1602 Bereidingen en conserven van vlees, slachtafval of bloed (excl.
- 1806 Chocolade en andere bereidingen voor menselijke consumptie die cacao bevatten
- 1901 Moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel of moutextract, geen of minder dan 40 gewichtspersenten cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen; bereidingen voor menselijke consumptie van producten bedoeld bij de posten 0401 tot en met 0404, geen of minder dan 5 gewichtspersenten cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen
- 1905 Brood, gebak, biscuits en andere bakkerswaren, ook indien deze producten cacao bevatten; ouwel in bladen, hosties, ouwels voor geneesmiddelen, plakouwels en dergelijke producten van meel of van zetmeel
- 2004 Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 2006
- 2009 Ongegiste vruchten- of groentesappen (druivenmost daaronder begrepen), zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
- 2106 Producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen
- 2202 Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan de vruchten- en groentesappen bedoeld bij post 2009
- 2203 Bier van mout
- 2309 Bereidingen van de soort gebruikt voor het voederen van dieren